

onze vogels

9e jaargang no. 11, november 1978
aanblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

copy

Vogel

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, 4812 AK Breda, telefoon (076) 13 61 37.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71, 3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 6160
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, 4621 AT Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: W. J. Mulder, Verwerstraat 39, 7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, 7942 AE Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R. P. Smith, Zuiderveen 36a, 9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8, 8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, 7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, 7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, 7064 HT Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13, 3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, 2142 EH Cruquius, telefoon (023) 28 59 06.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchilweg 4, 4561 WN Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, 5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: H. J. Nooljen, Reigerstraat 29, 5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

D. J. van der Molen, Esschingstraat 80, 7721 XD Dalfsen, telefoon (05293) 12 57, voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Royaardsplein 12, 3123 AN Schiedam, telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.
H. Warmerdam, v. d. Duin van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom, telefoon (02520) 1 75 57, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 25,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 35,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 380 Bfr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bonds bureau, Bergen op Zoom.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wenst zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebravinkenclub

Secretaris: J. Valkenburg, Snijderstraat 15a, 4204 EB Gorkum, telefoon 01830-3 45 84.
Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, 2405 G Alphen a. d. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. N. Alphen a. d. Rijn.
Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, 3173 RE Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.
Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, 3842 t Harderwijk, telefoon (03410) 1 62 73.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.
Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: S. A. van Dongen, Schimmelpenninckstraat 17, 5037 RT Tilburg, telefoon 073 - 67 25 05.
Penningmeester: G. F. Jansen, Fresiastraat 15, 3742 t Baarn, telefoon 02154 - 1 83 34.
Giro: 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels. Contributie f 20,— per jaar, entree f 5,—.

Speciaalclub van insekten- en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. Kehl, Plein 1953, nr. 144, 3086 EK Rotterdam, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: E. Zehenpenning, Acacialaan 3741 WC Baarn, telefoon 02154 - 1 20 07, giro 26258 t.n.v. penn. speciaalclub. Contributie f 25,— per jaar. Entree f 5,—.

Japanse Meeuwclub

Secretaris: A. Kok, Pals 23, 6931 DJ Westervoort, telefoon 08303 - 23 58.
Penningmeester: W. A. M. Berns, Kerkallee 91, 6882 t Velp, Gld., telefoon (085) 61 96 28. Rek. nr. 30 39 88 2 Rabobank, Velp, t.n.v. penn. J.M.C. Contributie f 15 per jaar, entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras en Grote Parkieten

Secretaris: W. Sijsma, Grindweg 29a, 8471 EG Wolvege, telefoon 05610 - 53 27. Penningmeester: F. Leunisse, Jupiterstraat 22, 6421 RW Treebeek, telefoon 04 21 94 31. Contributie f 20,— per jaar. Entree f 2,50. Steden op postgiro nr. 3587100 t.n.v. Parkieten Speciaalclub Karel Doormanstraat 42, Waubach (L).

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels

ID VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 48.000)

EDACTIE

E. van Berkel
nr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74 - 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — moet een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. De enige annonces, voor afdelingen, leden en abonnees van „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAAG EN AANBOD

EUROPESE KANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, 4212 EP Lochem.

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, v. d. Duin van Aasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

WAZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 2322 LK Midden.

WASPARKIETEN aan: H. W. J. v. d. Linden, Averbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

WIBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN TROPENWASTAARDEN aan: G. W. v. d. Meijden, Kempenlandstraat 27, 5283 CK Boxtel.

WILDE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

WILDE VOGELS aan: H. Kehl, Plein 1953 nr. 144, 86 EK Rotterdam.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 18 december 1978

IN DIT NUMMER

	pag.
De ijsvogel	468
De damalijster	469
45 jaar Ned. Bond v. Vogelliefhebbers	470
Kweekervaringen	470
Onze waterslager	471
Papegaaien uit het geslacht Pionus	472
Uw vraag, ons antwoord	474
Operatieve mogelijkheden bij vogels	476
De voliére van de maand	478
Grasparkieten allerlei — De ino (2)	480
Exotische vogels als huisdieren, ja of nee	482
Kweken met saffraanvinken	484
Succes met de kleine saffraanvink	485
Wereldtentoonstelling	hartpagina's
Van groen tot albino, de klassieke kleuren	487
Giffige bestanddelen in planten — kamerplanten	488
Onkruiden (herderstasje)	489
Zeldzame kweekresultaten	489
Geslaagde kweek met de herdermaina	490
Vogelkinderen en hun ouders	493
Problematiek bij de opfok van Australische prachtvink	495
Korte berichten	498
Misstanden in onze liefhebberij	499
Korte berichten	507

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Benny Stagers/ F. Thijssen	473
Cédé	475
Fauna Kaatsheuvel	479
NBvV Boeken service	481
Theiling	483
Bogena	486
Paradiso/Gezasept/Oosterbeek	t.g.o. 487
Blankestijn/Orni Mondo	487
Expo vivo	489
Stuis	494
Koudijs	498
Vraag en aanbod	500
Van 't Hart/Veraka/Van Gils/Edelchemie	501
Fauna Metaal/404	502/503
Beaphar	504
Jan Swart/Tovo	505
Faunavit	506
Conditio/R. v. d. Veen/Tek zaden/'t Kraaiennest/	
Hellingman/Henk van Os/Animali/Adgefo	507
Witte Molten/Allesterin	508

Foto omslag en pagina 468: Ijsvogel
Horst Müller/Walsrode

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

Stempel voor antwoord bijsluiten.

de ijsvogel

Meindert de Jong

De ijsvogelfamilie, Alcedinidae omvat circa 87 soorten en wordt onderverdeeld in twee sub- of onderfamilies, de Alcedininae en de Daceloniinae. Tot de eerste behoren de bekende vissende ijsvogels met hun lange smalle, scherp gepunte snavels, zoals men dat kan zien bij ons bloedeigen prachtige ijsvogeltje,

Alcedo atthis; tot de tweede behoren de zogenaamde bosijsvogels, die dikwijls ver van het water verwijderd leven. Deze hebben doorgaans een bredere, plattere snavel, die aan het eind vaak haakvormig is. Ook de hier afgebeelde Witkeelijsvogel, **Halcyon smyrnensis** die voorkomt van Klein-Azië tot Formosa, Vietnam en

de Filippijnen, wordt dikwijls ver van het water aangetroffen. Hij leeft voornamelijk van insecten, hagedissen en kikkers, die hij zowel diep in het oerwoud als op de sawa (rijstvelden) opscharrelt.

Ijsvogels variëren in lengte van ongeveer 11 cm, zoals de kleine Gekleurde ijsvogel, **Corythornis cristatus** tot haast een halve meter, zoals de Afrikaanse reuzenijsvogel, **Megascops ryle maxima**. In Australië is de bekendste ijsvogel de Kookaburra Lachvogel ('lachende hant'), **Dacrygaster gigas**. Hij wordt ongeveer 43 cm lang en maakte zich populair bij de kolonisten door het verdelgen van allerlei slangen en hagedissen. Hij slaas verloor hij zijn goede naam door het roven van kippen- en eendkuikens op de boerderijen. Grzimek vermeldt het volgende: de oorspronkelijke bewoners van Australië kennen een opvallende legende over deze zo opvallende vogel van hun vaderland. Toen de zon voor de eerste maal opging, beval de god Bayama de lachvogel zijn luid, bij menselijk klinkende gelach te laten horen, opdat de mensen zouden ontwaken en het buitengewone schouwspel van de zonsopgang niet zouden missen. De Australiërs meenden ook dat elk kind dat de lachvogel beledigde, een extra tarief scheef in de mond zou krijgen. Het gelach van de kookaburra hoorden men het meest heel vroeg in de ochtend en daarom wordt de vogel in Australië het 'horloge van de Bushman' genoemd.

Ons ijsvogeltje eet voornamelijk visjes, die hij onder water grijpt (het niet spietst zoals vaak wordt verondersteld) en andere waterdiertjes. Sommige bosijsvogels gaan nooit naar het water maar vangen insecten, kleine zoogdieren, amfibieën en reptielen. Een buitenbeentje is de Bergijsvogel, **Clytoceyx rex** uit de Nieuwguinese wouden. Hij heeft een afgeplatte snavel en graaft hiermee naar aardwormen.

De meeste ijsvogelsoorten graven nestgangen in oevers met aan het eind de eigenlijke broedkamer waarin de witte eieren komen te liggen. Bij de bosijsvogels schijnen echter soorten voor te komen, die in holle bomen broeden en eveneens individuen die hun gang graven in de nesten van boomtermieten. Het schijnt dat een groot aantal ijsvogels een huwelijk sluit voor het leven en dat de paartjes gezamenlijk hun territorium verdedigen.

de damalijster

(*Zoothera citrina*)

eze lijstersoort voorkomend in grote delen van Z.O. zie, nl. op de berghellingen van het Himalajagebied is ongeveer 20 cm groot. Een kleurbeschrijving is niet nodig, daar de fraaie kleurenplaat geheel voor zichzelf spreekt. Het zijn van nature vrij schuw vogels, die zich het beste thuis voelen in de dichte onderbegroeiing van de tropische bossen. Ook in de volière zal blijken, dat ze zich veel op de grond ophouden en evenals in de natuur daar hun voedsel zoeken.

Ze zijn rustige vogels, die het grootste deel van het jaar weinig van zich laten horen, behalve in het voorjaar, tijdens de broedtijd, dan kunnen de mannen zich luid laten horen, met een mooie zang, enigszins gelijkend op die van onze zanglijster.

Aangezien deze vogels betrekkelijk weinig geïmporteerd worden, zien we ze ook maar heel weinig bij de liefhebbers, laat staan op onze t.t.'s.

Maar man en pop nauwelijks van elkaar verschillen, de pop is misschien iets matter gekleurd, is het uitermate moeilijk een paar samen te stellen, wat aan ook wel de oorzaak zal zijn, dat er voor zover mij bekend nog geen broedresultaten te melden zijn. In de natuur maken ze een slordig open nest, voguit een paar meter boven de grond. De 3-5 roenachtige tot vuilwitte eieren zijn enigszins gekleurd, en worden ongeveer 2 weken bebroed. Het voedsel in de natuur bestaat geheel uit levend voer, zoals wormen en allerlei andere kruipende insecten, die ze tussen de bosgrond vandaan weten te halen, en waarmede ook de jonge vogels worden grootgebracht.

Bij ons in kooi of volière, moeten we ze een aangepast voedsel geven. Dus een goed universeelvoer, aangevuld met levend voer, als meelwormen, mieren-eieren, bloedwormen enz. enz. Vooral in de volière kunnen ze uit de bodem nog heel wat opscharrelen. In een grote volière kunnen ze wel met andere grote vogels worden samengehouden, hoewel oppassen de boodschap blijft, want vooral tegen soortgenoten zijn ze vrij onverdraagzaam. Toch zijn het zeker voor een liefhebber van insectenetters, vogels die de moeite waard zijn om eens aan te schaffen en, als de ruimte voorhanden is, te proberen ermede te kweken, want uiteindelijk zullen we daar toch naar toe moeten.

Worden de vogels in een grote kooi gehouden, dan moet U wel als bodem — bedekking bladaarde of/ en bosgrond gebruiken. Het zijn zo als gezegd vogels die veel op de bodem komen en bij harde ondergrond krijgen we dan mogelijk moeilijkheden met de pootjes, die heel gemakkelijk kunnen beschadigen en om dat weer te genezen valt niet mee.

Ik hoop dat voor liefhebbers van lijstersoorten, dit artikeltje een kleine stimulans is, het ook eens met deze DAMA lijster te proberen.

Tekst: E. M. Wessels

Foto: C. Scholtz/v. 't Hart

45 jaar nederlandse bond van vogelliefhebbers

Op 12 november j.l., was het 45 jaar geleden dat in Utrecht de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers werd opgericht.

Vijfenveertig jaar, het neigt al wat naar goud alhoewel het niet direct een aanleiding is om de feestmuziek te doen schallen. Toch willen we niet nalaten om enige aandacht op deze mijlpaal te vestigen. Er is, vooral de laatste jaren, binnen onze organisatie erg veel gebeurd. We denken nog even terug aan de bouw en ingebruikneming van ons eigen bondsbureau; de enorme uitbreiding van het servicepakket; de totstandkoming van tal van uitstekende standaardisen; de steeds toenemende belangstelling voor en deelname aan de tentoonstellingen; de in het algemeen zeer goede kweekresultaten vooral ook met zeldzamere vogelsoorten; de ontwikkeling van een nieuwe universele TT-kool; de ontwikkelingen met betrekking tot de wildzang; etc. etc. Ook het ledental is, met name de laatste paar jaar, enorm gestegen. Kortom het bruist van activiteiten. We mogen dan ook in grote lijnen niet ontevreden zijn, alhoewel er altijd wel zaken zijn en zullen blijven die voor verbetering vatbaar zijn. Daarom, ondanks deze tevredenheid, mogen we onze ogen niet sluiten en het wat rustiger aan gaan doen. Met elkaar werken om, bijvoorbeeld, uw plaatselijke vereniging sterker te maken. De belangstelling voor de vogelliefhebberij in het algemeen is groeiende. Steeds meer mensen gaan vogels houden. Heus, er is perspectief genoeg. Nog dit jaar verwachten we het 45.000ste lid te kunnen inschrijven. Wie zal het zijn en welke afdeling is de gelukkigste? Zeker is dat dit feit niet onopgemerkt zal blijven.

NBvV 45 jaar met 45.000 leden. Op naar het zilveren jubileum; op naar het 50.000ste lid. Wat dat laatste betreft, de inschrijving van de vijftigduizendste zal echt geen vijf jaar duren. Doet u mee? Samen sterk in de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, DE BOND DIE IETS WIL BETEKENEN VOOR IEDER DIE VOGELS HOUDT.

kalender 1979

Heeft u die fantastische
NBvV kalender 1979
al besteld?

Verkrijgbaar bij uw
afdeling of op het
bondsbureau
à f 5,— per stuk

kweekervaringen

Vogels houden, ook al doe ik dat voor anderen op amateuristische wijze, is mijn liefhebberij. Ik heb nu een gezelschapsvolière met kwartels, zebra's, vinken, oranjevevers, kneu, vink, sijs, putter, kortom een gezellig stel wat veel afleiding biedt, maar qua verzorging in deze jachtige tijd toch niet veel belasting geeft. Ja voor enige jaren terug was ik een fanatiek roodfokker behaalde het eerste jaar gelijk al een tweede prijs. De strijd voor het dagelijks brood eiste me daarna geheel op; ik overwoog zelfs al te stoppen. Gelukkig was moeder de vrouw verstandig en behield bij de algehele uitverkoop Pim de manvink en nog een zestal vogels achter.

De arbeid eiste zijn tol, na 10 weken ziekenhuis nu wat rustiger aan en... wat meer tijd voor de liefhebberij. Ik had altijd al een zwak voor wildzang en kruisingen. Vorig jaar kweekte ik putter en kneu maal kanaries groenling maal kanarie waaronder ook gekuifde exemplaren. Met die laatste had ik op de tentoonstelling we enig succes alhoewel het kapsel niet denderend was. Ik kweekte die speciaal naar aanleiding van een artikel in dit blad. Al jaren hoopte ik dat Pim de vinkeman ook eens aan zijn nageslacht zou gaan denken. Het lukte niet noch met een vinkpop noch met een kanariepop. Is het u overigens bekend dat wanneer een vinkmar zijn vrouw het hof maakt hij dit doet door zijn staart gelijk een duif over de grond te slepen en trippelend achter zijn uitverkorene aan te gaan; een lust om te zien. Toevallig kreeg ik eens door rulling een isabel pop in handen. Ik heb toen deze pop samen met de vinkman Pim ondergebracht in een ruimte van 1.50 x 1.50 x 0.50 cm. Er kwamen eieren doch deze waren onbezet. Daarna heb ik beide vogels maar in de buitenvolière ondergebracht. Na een week weer eieren terwijl ik regelmatig zag dat de vink haar, op het nest, bevroog. De vink zelf had in de buurt van het nestkastje waar de pop zat, zelf ook een nestkastje ingepikt. Op een ochtend zag ik tot mijn schrik dat de vink bezig was heel agressief de schedel van een groenlingbastaard open te pikken. Zo kwaad had ik hem nooit gezien. Bij nestcontrole bleek 'zijn' popje drie jongen te hebben. Hoewel de vink zelf niets aan voeden van deze jonger deed, besloot ik toch niets over te leggen en de pop zelf het werk te laten opknappen. Drie heel donker gekleurde jongen, ik was er trots op. Ongeveer tien dagen later had de pop het nest verlaten en vond ik de drie toch al flink gegroeide jonge vogels dood. De hoop niet opgegeven, Pim is een blijver die van begin februari tot november zijn aanwezigheid met prachtige slager waar maakt. Zo zat hij op een andere keer een agaapop achterna en stelde al zijn verleidingscapaciteiten in werking om te trachten met haar te paren. Weer late is het wel gelukt een nazaat te verwerven. Hij was toer gepaard met een isabelpop. Op de tentoonstelling verkreeg deze bastaard een eerste prijs. De keurmeester zag er echter een kneubastaard in maar dat kon niet ik had toen helemaal geen kneu. De bastaardvink zong een vinkenslagachtig welluidend lied. Inmiddels is onze Pim nu zo'n tien jaar oud. Helaas heeft hij geen be

angstelling meer voor het vrouwelijk geslacht en hij uit ook wat minder.

Wat de verdere kweek betreft, het was dit jaar erg vatig, vijf jongen van acht poppen. Maar... het oog is weer gericht op het volgende seizoen. Buiten kijf dat erg veel plezier aan de vogels beleef, zowel thuis in

de volière als langs s' Heren wegen. Vorige week nog zag ik op de Veluwe tussen een zwerm spreeuwen een bijna helemaal wit exemplaar.

J. M. F. Hanegraaf
Woudenberg

onze waterslager

et kweekseizoen is weer achter de rug en onze aandacht is weer op de zang gericht. Door het toenemen in de belangstelling voor het kweken van Waterslagers in vele delen van het land, is het toch wel van belang om wat richtlijnen te geven bij de voorbereidingen van het opkooien en africhten van de zangvogels. En daarbij de omschrijving van de zangtoeren.

Onze jonge mannen zijn nu in vaste studie, en daarom moeten wij op onze tellen passen. Vooral de aandacht bestigen op oude mannen. Zijn er geen vogels bij die toerende toeren brengen, zoals te scherpe bellen of uitlen? Deze worden zo gauw door de jonge mannen vergezocht. Wij moeten daarom deze mannen buiten het gehoor van de jongen brengen. Het kunnen goede weekvogels zijn, maar niet geschikt als voor-zanger voor de jonge vogels.

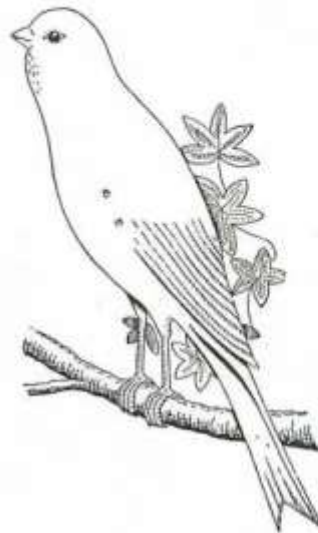
het opkooien van de vogels

Hierover verschillen een opmerkelijk aantal mensen van mening. De oude versie was half oktober. Persoonlijk ben ik van mening dat half oktober voor waterslagers te vroeg is. Proefondervindelijk en met mij vele wekers in de vereniging, kooien de vogels pas na de eerste week van november in en met goed succes. Het is namelijk zo dat de jonge vogels half oktober nog te onzamenhangend in de toeren zijn, dus in feite in hun oorstudie. Bij het opkooien krijgen de vogels een tegenslag, zij moeten wennen aan het kooitje en aan een andere omgeving. Ze zijn daarom de eerste week wat onrustig en zingen vrijwel niet waardoor de studie niet alleen stil staat, maar ook het aangeleerde gedeeltelijk verloren gaat. Half november beheerst de jonge vogel de toeren zodat er duidelijk een gecontroleerd lied te horen is. Als wij dan de vogels opkooien zullen wij merken dat de terugval in zang minder is en dat zij ook sneller weer voluit gaan zingen. Na enkele dagen zijn er al vogels die de voor-zanger (oude man) na zingen. Men is wel eens bang voor africhting maar dit heeft geen invloed op het late inkooien. De eerste week of twee worden de vogels niet uit de kast gehaald.

In de eerste week de kast open laten en geen tussenschotjes tussen de kooien plaatsen. Als de vogels aan de omgeving gewend zijn, een licht katoen gordijntje er voor en tussenschotjes tussen de kooitjes.

ongeveer de eerste week van december gaan wij de vogels even tien minuten uitzetten; vier kooitjes boven elkaar. Dit kunnen we meerdere malen per dag doen. Als moeder de vrouw hieraan wil meewerken is het helemaal goed. De vogels moeten uitgezet worden bij onstlicht, daar dit bij de keuring ook gebeurt. Na een reek van uitzetten proberen wij de stammen samen te

stellen; 4 vogels met een gelijkkluidend lied. Op dit tijdstip hebben wij de vogels maximaal een half uur uitslaan. (de tijd van de keuring). De vogels die geen zin hebben om te zingen weer terug in de kast zetten terwijl wij de vogels die wel gezongen hebben belonen met wat extra voer of een stukje appel wat de zanglust ook nog kan bevorderen. Opgekooide vogels mogen geen hennep of haver in het voer hebben maar alleen gemalen in het krachtvoer. Het gebeurt namelijk dat zij in de zangkast waarin het schemerdonker is door het gordijn wat er voor hangt het zaad in de zandlade laten

vallen. Tijdens het africhten van de vogels komen zij in het licht te staan waarbij zij dan de hennep zaadjes zien liggen. Aangezien hennep voor de vogels een graag gewild zaad is wat nogal hard is gaan ze dit zitten pellen waarbij het zingen dan vergeten wordt. Praten en breien gaan nu eenmaal niet samen. U begrijpt wel dat dit ook tijdens de keuring kan gebeuren zodat op de keurlijst alleen maar n.g. vermeldt wordt. (dus niet gezongen) Zangweek is een prachtige hobby maar vereist wel geduld en doorzettingsvermogen, waarbij observeren van het gedragspatroon van de vogels een grote rol speelt. Ik hoop hierbij wat nuttige en leerzame tips naar voren te hebben gebracht.

Veel succes met de komende wedstrijden toegewenst.

H. Warmerdam

papegaaien

Tekst: Dr. Joh. Ingels
Foto's: Walsrode/Müller

uit het geslacht pionus (slot)

In het hierna volgende, korte overzicht van elk soort afzonderlijk volgen nog enkele specifieke bijzonderheden.

De blauwkoppapegaai (of zwartoorpapegaai, *Pionus menstruus*; of het 'margrietje' uit Suriname!) is de meest algemeen voorkomende Pionus-soort. Men vindt ze in het overgrote gedeelte van tropisch Zuid- en Midden-Amerika, en op Trinidad. Het is de enige Pionus-soort die regelmatig wordt ingevoerd. Ze worden veelal aangeboden als een ietsje 'speciale' amazonepapegaaien, als kooivogels wel te verstaan.

Broedresultaten worden sporadisch gemeld, in verhouding dan met de redelijke aantallen die in het verleden toch ingevoerd werden. Er bestaat blijkbaar meer interesse bij de betrokken liefhebbers om al dadelijk de meer zeldzame soorten te gaan houden en kweken!

Ook de Maximiliaan's papegaai (of langvleugelpapegaai; *Pionus maximiliani*) komt nog in redelijke aantallen bij de papegaaieliefhebbers voor, vooral in Engeland dan. Ze werden wel via andere wegen en vanuit een ander gedeelte van Zuid-Amerika (Argentinië, Brazilië) aangevoerd.

Het is een soort die er niet zo 'amazone-achtig' uitziet als de andere Pionus-soorten, met langere vleugels vooral, waardoor ze op een meer elegante manier vliegen. Broedresultaten worden regelmatig gemeld, ze zijn ongeveer even talrijk als met blauwkoppapegaaien.

De bronsvleugelpapegaai (*Pionus chalcopterus*) wordt nu en dan ingevoerd, samen met blauwkoppapegaaien, maar in veel kleinere aantallen (in een verhouding van 1 tot 10 ongeveer). Deze soort heeft te samen met de violette papegaai (of

violtjespapegaai; *Pionus fuscus*) bijna on-papegaaiachtige kleuren overwegend donkerbruin met een violette paarse weerschijn. Violette papegaaien worden bijna nooit ingevoerd. In Engeland kwamen ze uit Brazilië en (Brits) Guyana, in Nederland uit Suriname (waar ze 'pirkoti's' of 'bruine margrietjes' worden genoemd).

Tijdens het kweekseizoen 1977 werden enkele onsuksesvolle broedpogingen met deze soort gemeld vanuit Engeland. Bronsvleugelpapegaaien werden reeds verscheiden keren gekweekt; er zijn een paar goede broedparen bij verschillende Engelse liefhebbers die regelmatig, elk jaar, enkele jongen grootbrengen.

Een andere, groene Pionus-soort, de roodsnavelpapegaai (*Pionus sordidus*). Het opvallendste kenmerk van deze soort is de roodachtige sn

Chalcopterus

Pionus menstruus

zel, vandaar zijn naam trouwens. De aantallen van deze soort in gevangenschap, moeten in de buurt liggen van de twee voorgaande soorten. Nochtans werden ze pas in 1977 voor de 1ste maal gekweekt (in Engeland natuurlijk ! !).

De overige drie Pionus-soorten zijn bijzonder zeldzaam in gevangenschap.

De kleinste onder de Pionus-sen, de witkoppapegaai (*Pionus senilis*) is meteen ook de enige, typische Middenamerikaanse soort (alhoewel ook de blauwkoppapegaai doorgedrongen is tot in het tropische, Centraalamerikaanse gebied). De typische, witte bovenkop onderscheidt deze soort van alle andere roodbuikpapegaaien. Door hun kleine afmetingen zien ze er erg 'lief' uit, en ze worden dan ook veel als kooivogel gehouden (vooral in de V.S.I., waar ze worden meegebracht van vakantie-reizen in Midden-Amerika). De 2 overblijvende soorten, de pruimekop- en de grijskoppapegaai (respectievelijk *Pionus tumultuosus* en *Pionus seniloides*) zijn wel de zeldzaamste Pionus-soorten, zowel in gevangenschap als in de vrije natuur. Ze behoren samen met de twee 'bruine' soorten tot de mooiste roodbuikpapegaaien. Tegenwoordig

wordt trouwens meer en meer aangenomen, dat beide soorten in feite ondersoorten zouden zijn van één en dezelfde Pionus-soort. Zolang deze zienswijze niet meer pro-argumenten kan verzamelen, houden we het maar bij 2 afzonderlijke soorten. De soorten waarmee in het verleden werd gekweekt, zijn de volgende:

- P. menstruus, sordidus, maximiliani en *chalcopterus*: nestjongen werden door het broedpaar zelf grootgebracht;
- P. tumultuosus en *senilis*: nestjongen werden door het broedpaar uitgebroed en verder met de hand grootgebracht;
- P. *seniloides* en *fuscus*: enkele broedparen van de 2de soort leven in gevangenschap (voor zover mij bekend!?).

Rodbuikpapegaaien blijven voor elke papegaai-liefhebber een duidelijke uitdaging. Ze worden weinig gehouden (en gekweekt!) en er valt dus nog heel wat bij te leren met deze soorten.

Mocht U interesse hebben voor een bijzonder gegeven over Pionus-soorten of mocht U eventueel in het bezit zijn van een violette papegaai (d.i. het bruine margrietje of de pirikoeti, *Pionus fuscus*, uit Suriname) of

iemand kennen die er wel een bezit; schrijft U dan even naar: J. Ingels, Galgenberglaan 9, B-9120 Destelbergen, België. Op elk schrijven wordt in elk geval ingaan!

Tot slot (voor die lezers welke zich afvragen, waar de kleurbeschrijving van elke soort blijft!); een nauwkeurige beschrijving van de kleuren van de verschillende Pionus-soorten is erg moeilijk, en zou te uitgebreid uitvallen voor een algemeen overzicht. Het bekijken van goede kleurplaten is de enige oplossing. Die zijn te vinden in o.a. Atlas Papegaaien in kleuren (*P. menstruus*, *sordidus*, *maximiliani*, *chalcopterus* en *fuscus*) (W. de Grahl en C. Walraven), *The Parrots of South America* (R. Low) (*P. chalcopterus*, *seniloides*, *senilis* en *maximiliani*), *Parrots of the World* (J. M. Forshaw en W. T. Cooper) (alle 8 soorten).

Voor de geïnteresseerde liefhebbers nog dit; van dit laatste unieke standaardwerk is nu een 2de druk verschenen verzorgd door de T.F.H. uitgeverij. De nieuwe uitgave is wat kleiner, maar ze bevat alle oorspronkelijke kleurplaten, en is in uw eigen NBvV-Boekenservice nog verkrijgbaar.

Wij hebben regelmatig voorradig
duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten -
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

's-Zondags van 10 tot 14 uur
geopend.

VOGELHANDEL „BENNY SLAGERS”
DORPSSTRAAT 79 - ENTER (Ov.)
TELEFOON 05478-1682

SCHERPE MAAGKIEZEL

VOGELLIEFHEBBERS,
SCHERPE MAAGKIEZEL
is thans verkrijgbaar in elke
dierenspeciaalzaak.

Voor inlichtingen:

F. THIJSSSEN - MILL
Telefoon 08859-17 37 b.g.g. 14 18

Uw vraag | ons antwoord

Foto's: A. Mollinger

Vraag:

Een jonge Bourke parkiet welke in het T.T. seizoen van 1977 op twee wedstrijden, telkens 87 punten behaalde, is na de 2de tentoonstelling opnieuw gaan ruilen. Na deze tweede rui, was er op de rug een grote gele vlek.

Bij navrage bij een parkietenkweker, was het antwoord, dat dit waarschijnlijk kwam door inteelt, waarmee ik het niet eens ben.

Beide vogels zijn op een andere plaats gekocht. Dit echter zal inderdaad niet altijd inteelt uitsluiten. Gaarne zou ik hierover Uw oordeel vernemen en of deze parkiet geschikt is voor verdere kweek. Het is een pop.

J. N. te T.

Antwoord:

In antwoord op Uw schrijven bericht ik U dat de grote gele vlek op de rug van Uw Bourksparkiet ontstaan is door het terplaatse wegvallen (reductie) van het bruin eumelanine (lees gemakshalve 'donkerstoffen') in de bevedering. De Bourksparkiet bezit in haar bevedering de volgende kleurstoffen: rood en geel carotenoïde — en bruin eumelanine. Valt nu, door welke oorzaak dan ook, het bruin eumelanine weg — zoals in Uw geval — dan wordt de gele ondergrond zichtbaar. Het bruin eumelanine maskeerde namelijk het geel carotenoïde.

Het geheel of gedeeltelijk wegvallen van een bepaalde eigenschap, in dit geval dus een kleur, kan ontstaan door:

- mutatie (erfelijk),
- modificatie (ontstaan door milieu-Invloed, zoals voeding, huisvesting etc., en dus niet erfelijk) — en
- storing in de chemische ontwikkeling van de factor die verantwoordelijk is voor de vorming van het (eu)melanine in de bevedering. (kan tijdelijk zijn en niet erfelijk).

De juiste oorzaak van de omstandigheid zoals deze zich bij Uw Bourksparkiet heeft voorgedaan kan dus zonder meer niet direct vastgesteld worden. Proefparingen zul-

len dit op de duur moeten uitwijzen. Mijn eerste gedachte gaat uit naar de oorzaak genoemd onder c., dus een storing. Deze storing kan zich op natuurlijke wijze bij de volgende rui weer even plotseling opheffen als zij zich heeft voorgedaan. Aan de mogelijkheid van te ver doorgevoerde inteelt denk ik toch wel op de laatste plaats, te meer daar U in Uw schrijven niet spreekt over te kleine en zwakke vogels met een ruwe bevedering.

Indien Uw pop Bourksparkiet van behoorlijk formaat is, een vitale indruk maakt en daarbij dus helder uit de ogen moet kijken, dan kunt U deze zeer zeker nog voor de verdere kweek inschakelen. Gebruik dan echter wel als partner een zo groot mogelijke vreemdbloedige man. Bedenk dat de Standaard voor formaat een lengte van 23-25 cm aangeeft, en daar mankeert het nog wel eens aan.

Vraag:

Als een echte liefhebber van de bastaardkweek zou ik u willen vragen of er een lijst is met de to dusver gelukte kruisingen, of even teel andere lektuur op dit gebied ik wil n.l. graag weten welke moge lijkheden er nog zijn.

Er zijn mij reeds vele kruisingen gelukt, om er enkele te noemen mozambiquesijs x geelstuit- en ge wone edelzanger; sijs x kanarie; kneu x groenvink; vink x sijs; non : jap. meeuw, enz. De kruising put ter x edelzanger is mij mislukt, even als indigovink x kneu, waarvan ik het voorbije seizoen twee mooi jongen kweekte, maar deze zijn me jammerlijk verongelukt.

Ik wil het nu proberen met tijgervint x edelzanger en ook met goudbuik je x tijgervink. Zou dit veel kans van slagen hebben?

Tenslotte wil ik u nog vragen wat ik eventueel bij een lazulivinkman zou kunnen plaatsen.

J. R. te de R

Mozambiquesijs x kanarie

ntwoord:

In het keurseizoen 1976 hebben de keurmeesters van 300 keuringen op speciale inlichtingsformulieren allerlei bijzonderheden genoteerd. Als bijzondere bastaarden zijn op deze formulieren de volgende kruisingen vermeld: lutino groenling x kanarie; oudvink x kanarie; kneu x gloster orona; zwarte sijs x kanarie; putter x goudvink; putter x barsijs (ook omgekeerd); putter x kneu; putter x sijs; groenling x putter; kneu x barsijs; frater x kneu; barsijs x sijs; ngmus x bruinruggoudmus; chinees groenling x putter; binsenastr. x jurvink; binsenastr. x spitsstaartm.; bichenowastr. x spitsstaartm.; ruinborstrietvink x bichenowastr.; spitsstaartm. x cerasam.; muskaatvink x zwartkopnon; st. helenafaz. x ranjekaakje; gouldam. x driekleurapegaaiam.; rijstvogel x zilverbekje; reuzenekstertje x kleine ekster; himalayasijs x groenling; cerasam. x zebravinkje; loodbekje x zebravink; diamantvink x zebravink; zebravink x vuurvink en rijstvogel x ip. meeuw. Tot zover de lijst uit 1976. Er zijn echter nog veel meer combinaties denkbaar.

In dit boekwerkje kan ik u nog aanvullen 'Bastaardvinken', verkrijgbaar bij de N.B.v.V. Boekenservice. Het kan er geen zinnig woord over zeggen of de kruising welke u nu wilt proberen, ook kans van slagen hebben. Ik raad bastaardkwekers en wel eens aan, de wetenschap-

pelijke namen (= latijnse namen) van de soorten te vergelijken. Ziet daar enige overeenkomst in, dan duidt dit op een zekere verwantschap, zodat de kans op bastaarderding dan groter is. De vererving speelt zich (bij de bevruchting) in hoofdzaak af rond het 'samensmelten' van de zgn. chromosomen, die bij de oudervogels paarsgewijze in de zaad- en de eicel voorkomen. Nu is het aantal van deze paren chromosomen niet bij alle levende wezens gelijk.

De bananenvlieg heeft bijv. 4 paar en de mens 23 paar. Bij vogels

varieert het aantal paren chromosomen van 9 tot 12. En voor de bastaardkweek is het absoluut vereist, dat het aantal paren chromosomen van de soorten die u wilt 'samensmelten' gelijk in aantal moet zijn. Omdat dit aan de buitenkant niet is vast te stellen, kunnen we van te voren vaak moeilijk bepalen of verschillende soorten wel met elkaar willen kruisen. Het blijft dus altijd een reuze spannende aangelegenheid of de eitjes van zulke uiteenlopende ouders bevrucht zullen zijn. Dit echter maakt de bastaardkweek juist zo boeiend!

Bichenow x zebravink

CéDé

eivoeders

operatieve mogelijkheden bij vogels

G. Th. Kaal, dierenarts te Amersfoort.

Inleiding:

Uit de vele vragen en reacties die op de verschillende dia-avonden naar voren zijn gekomen, is mij bijzonder duidelijk gebleken dat er onder liefhebbers niets of zeer weinig bekend is omtrent de operatieve mogelijkheden bij vogels. Dit is ook niet zo verwonderlijk aangezien er in de binnenlandse en buitenlandse vogeltijdschriften niets over dit onderwerp gepubliceerd wordt. Ook in de veterinaire-technische tijdschriften wordt er sporadisch geschreven, al wordt dit de laatste jaren wel iets meer. De meeste ervaring is opgedaan bij parkieten en vooral bij papegaaien. Misschien komt dit door het feit dat deze dieren veel als solitaire vogel gehouden worden en daardoor voor de eigenaar of eigenares een grote emotionele waarde hebben. De economische waarde kan voor de eigenaar uiteraard ook wel meespelen.

Over de veterinaire-technische vooruitgang zou ik enkele opmerkingen willen maken. Er zijn de laatste jaren en met name in Amerika nogal wat studies verricht en ervaringen opgedaan over de narcose bij vogels. Er zijn nu gelukkig enkele narcosemiddelen die zich goed tot zeer goed lenen voor gebruik bij vogels (papegaaien, parkieten, duiven, eend- en hoendervogels). Het zijn vooral de narcosemiddelen Hypnodil, Vetalar en Rompun, die zich een goede naam hebben verworven. We zullen hier niet verder over de dosering en wijze van toediening hebben aangezien dit buiten het bestek van dit artikel valt.

De injectiespuiten die ik in mijn vogelkliniek gebruik zijn instelbaar tot op één-honderste ml, nauwkeurig. De injectienaald moet niet te lang maar wel zeer dun zijn.

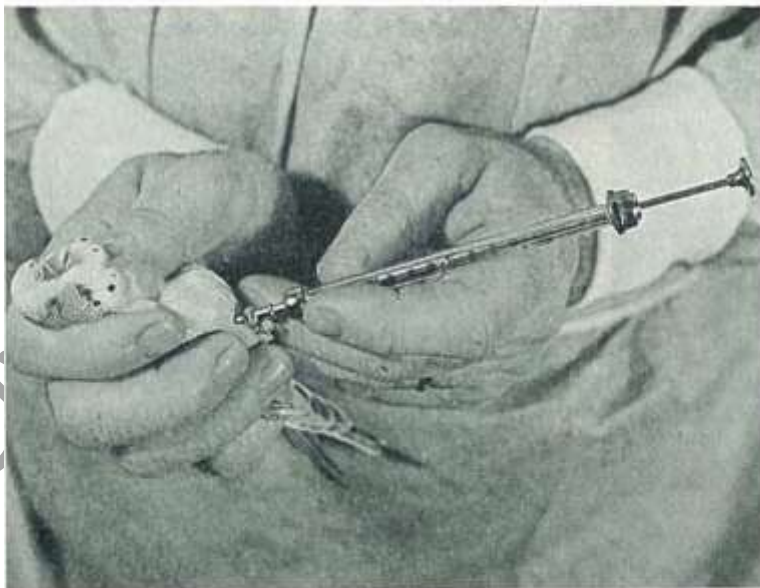
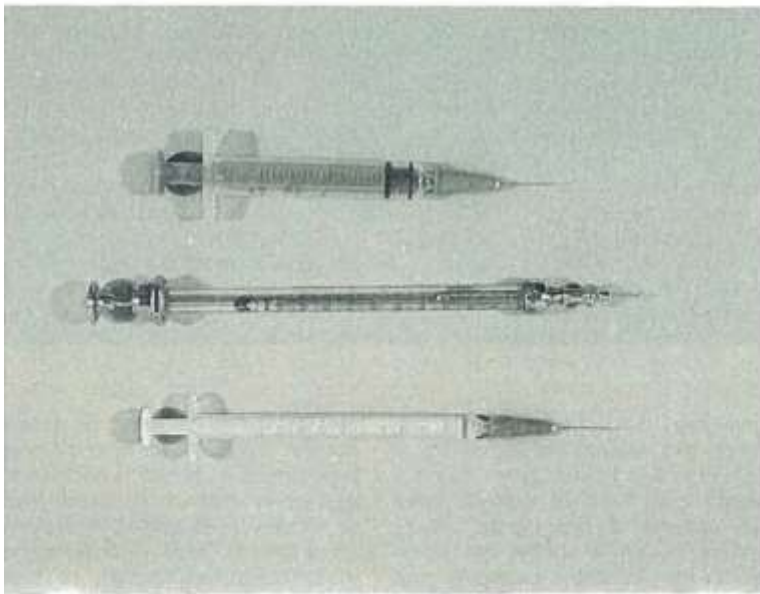
Men moet het dunste hechtmate-

ia 1. een juiste fixatie van een
rote parkiet.

ia 2. enkele, bij de vogels gebe-
gde, injectiespuiten.

ia 3. Grasparkiet wordt in narcose
gebracht.

riaal gebruiken dat er te krijgen is. De voor de humane oogchirurgie ge- bezigde instrumenten zijn zeer wel bruikbaar voor de vogelchirurgie.

Het al of niet slagen van een opera- tieve ingreep is sterk afhankelijk van de conditie van de vogel. Ook moet de vogel, indien mogelijk, nooit lange tijd voor de operatie voedsel onthouden worden, zoals te doen gebruikelijk is bij andere diersoorten. Het is verstandig tot een uur vóór de operatie nog voedsel te verstrekken.

Tijdens maar vooral na de operatie moet de vogel extra warmte toege- diend krijgen, vooral bij wat langere ingrepen.

Na de operatie wordt de vogel in een van te voren reeds tot 28 °C. verwarmde isolatiekool geplaatst. Tijdens de ontwakingsperiode kan de vogel nogal wat ongecoördineer- de bewegingen maken en daarom worden de zitstokken en andere voorwerpen eruit verwijderd. We plaatsen zo'n patient juist in een isolatiekool omdat we dan meteen ook de mogelijkheid hebben om, in- dien nodig, wat extra zuurstof toe te dienen. Tijdens de ontwakings- periode moet de vogel zo donker mogelijk gehouden worden (rood licht) maar ook zo rustig mogelijk, (geen lawaai).

De kans van slagen (narcoserisico, technische mogelijkheden bij de operatie enz.) is over het algemeen recht evenredig met de grootte van de vogel m.a.w. hoe kleiner de vogel hoe kleiner de overlevingskans.

De soort vogel speelt uiteraard ook een rol.

De volgende keer wil ik enkele specifieke operaties onder de loupe nemen.

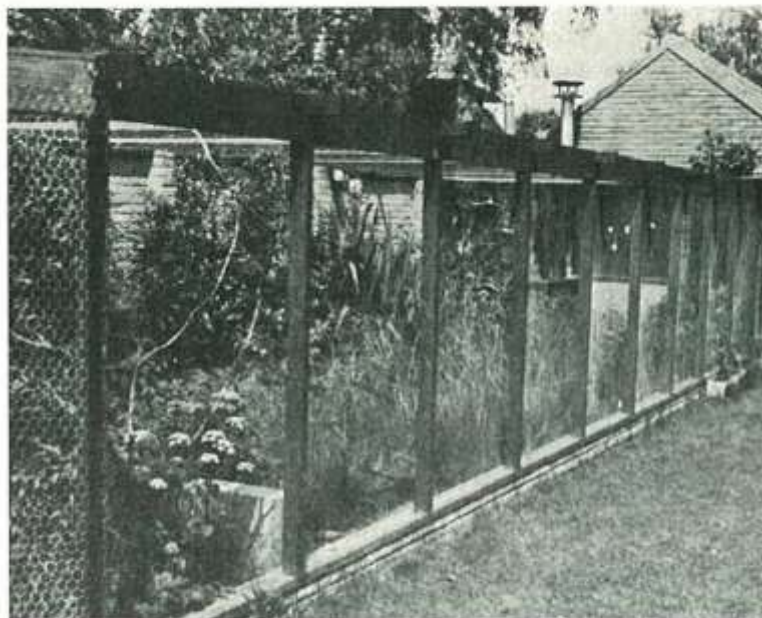
de volière van de maand

Foto 1:

Van de heer J. J. den Daas, Berkenlaantje 19 in Huizen NH, ontvingen wij het volgende schrijven:

'De afmetingen van mijn volière zijn 10 m lang, 2.50 m diep en 2 m hoog. Tamelijk fors als ik vergelijk met wat ik gemiddeld zie. Dat kán ook, omdat ik bevoorrecht ben met een grote tuin met een perfecte zonligging, ook voor de volière. Slechts een klein deel, ongeveer 1.50 vierkante meter, is gebruikt voor een binnenvolière. De begroeiing is weelderig, op de bodem allerlei soorten gras- en onkruid, daarnaast conifeertjes, hulst, vlierbes en diverse struiken waarvan ik de naam niet weet. Er zit ook een flinke pluk narcissenbollen in de grond, wat in het voorjaar voor wat kleur zorgt. Verder zit er een vijvertje in met lissen en riet op een soort zod. De bevolking bestaat uit zebrevinken, diamantduifjes, zwartmaskerduifjes, een paar kwartels en een paar witborstrallen. In de vijver natuurlijk ook goudvissen, terwijl, geheel in strijd met de wet, ook nog wat padden door het groen schuiven.

Slechts hebben ze het kennelijk niet want aan nakomelingen geen gebrek, hoewel er onvermijdelijk wel wat door de rallen worden opgepeuzeld zolang ze dikkop zijn. De bevolking is typisch die van een be-

ginneling zult u zeggen. Nou dat klopt. Het verhaal óm de volière is ook eigenlijk interessanter dan het object zelf. Toen ik namelijk twee jaar geleden dit huis kocht, zat de volière bij de inventaris (de rallen waren toen de enige bewoners, met de padden en de vissen). De opzet ervan is dan ook niet aan mij maar

aan de vorige bewoner te danken. Tot dat moment heb ik nooit enig belangstelling gehad voor vogel laat staan volières. Ik beschouwde ze als iets onnatuurlijks. Waarschijnlijk omdat ik alleen minder goet voorbeelden heb gezien. Ik stor toen voor de keus om de hele bo maar op te ruimen of te probeer

grasparkietenallerlei

de ino 2

door: H. W. J. v. d. Linden

Alvorens met de behandeling van de albino te beginnen laat ik eerst weer de standaard volgen:

Algemene lichaamskleur: zuiver wit, zonder tekening en zonder blauwe aanslag.

Wangvlek: zilverwit maar niet zichtbaar tegen de witte achtergrond van de witte wangkleur.

Keelstippen: ontbreken.

Ogen: helder rood met een witte ring om de iris.

Neusdop: hoornkleurig bij de man, bij de pop variërend van hoornkleurig tot bruin.

De albino is een ino met kleurloze cortex, welke alle kleuren in de blauwserie in elke denkbare combinatievorm maskeert met uitzondering van de geelmasker mutant 1 en 2.

Op dit laatste komen we later terug. De albino moet zuiver wit zijn. We moeten dus trachten ino's te kweken waarbij de melanine en carotennoïde verdringing uit de bevedering totaal is. Evenals bij de lutino's het geval is zien we nog teveel vogels met aanslag en vleugeltekening.

Voor het wegkweken van de blauwe aanslag kunnen we gebruik maken van de mogelijkheden die ons de Austr. grijze biedt. De Austr. grijs factor verandert de melanine-groepering in de kern zodanig dat geen blauwe lichtstralen teruggekaatst worden, zodat ook de albino's geen blauwe waas meer tonen. De meest succesvolle manier om goede albino's te kweken is de paring: Austr. grijs 2 factorig, Austr. bont 2 factorig maal albino.

De Austr. bonte bij voorkeur met bijna blanke vleugels. Uit deze paring, in formules:

$$\frac{bD^+ \quad A \quad Ab \quad xIno^+}{bD^+ \quad A \quad Ab \quad xIno^+} \times \frac{bD^+ \quad A^+ \quad Ab^+ \quad xIno}{bD^+ \quad A^+ \quad Ab^+ \quad y}$$

zijn de verwachtingen:

Mannen 50% Austr. grijs Austr. bont beiden 1 factorig/albino.

Poppen 50% Austr. bont beiden 1 factorig.

Het tweede jaar paren we dan:

Austr. grijs Austr. bont beiden 1 factorig/albino maal albino, dus:

$$\frac{bD^+ \quad A^+ \quad Ab^+ \quad xIno^+}{bD^+ \quad A \quad Ab \quad xIno} \times \frac{bD^+ \quad A^+ \quad Ab^+ \quad xIno}{bD^+ \quad A^+ \quad Ab^+ \quad y}$$

waardoor we de hierna volgende uitkomsten kunnen verwachten, waarbij ik aantekenen dat zowel de Austr. bonten als de Austr. grijsen enkelfactorig zijn.

Mannen: 6¹/₄% hemelsblauw/albino
albino
hemelsblauw Austr. bont/albino
albino, Austr. bont maskerend
albino, Austr. grijs en Austr. bont maskerend
Austr. grijs Austr. bont/albino
albino, Austr. grijs maskerend
Austr. grijs/albino

Poppen: 6¹/₄% hemelsblauw
albino
hemelsblauw Austr. bont
albino, Austr. bont maskerend
albino, Austr. grijs en Austr. bont maskerend
Austr. grijs Austr. bont
albino, Austr. grijs maskerend
Austr. grijs

Alle albino's die Austr. grijs en/of Austr. bont maskeren zijn reeds belangrijk beter van kleur dan de albino die enkel blauw maskeert. Dikwijls is de vleugeltekening vooral bij de mannen noch te veel zichtbaar. Dit kunnen we wegkweken door vervolgens de factoren van de diepovergoten witten in te kweken. Absoluut geen blauw aanslag en tekening zult U vinden op vogels die U kweekt uit albino x witte zwartoog. De moeilijkheden die U bij deze paring tegenkomt zijn dezelfde als beschreven bij de gele zwartoog en betreft in hoofdzaak de fysieke eigenschappen. Bij de kweek van albino's kunnen we gebruik maken van matige buff vogels. Overdrijf het echter niet daar U anders het puntje dat U kunt verdienen doordat de vogel groter lijkt meer weer moet inleveren omdat een te ruwe bevedering het type nadelig beïnvloed.

tuim twintig jaar geleden dacht ik en vele anderen het mij dat de citroen-albino ontstond uit de paring jfino maal albino.

De mij toen ter beschikking staande literatuur werd mij dan ook zo uitgelegd en mijn kennis reikte toen ook niet verder zodat ik dit voetstoots aanam. Thans weet ik gelukkig beter. De citroen-albino is een albino tot de geelmaskerfactor. Hier volgt eerst de standaard: algemene lichaamskleur: wit met een overgoten gele raas over het gehele lichaam. Kop en masker mogen lieper geel van kleur zijn.

Vangvlek: zilver-wit.

Slag en staartpennen: liefst geel overgoten.

Oogen: helder rood met een witte ring om de oogiris. Leusdop: bij de man hoornkleurig bij de pop variërend van hoornkleurig tot bruin.

Bij de standaard blijkt al dat we de geelmasker mutant niet gebruiken kunnen. De mutant 1 heeft een sterke aromatenoïde verdringingsfactor, waardoor we albino's niet alleen een geelmasker en secundaire staartpennen ouden krijgen doordat bij deze mutant het gele caronenoïde niet alleen verdrongen wordt uit de haakjes van de bevedering maar ook uit de baarden van de lichaamsbevedering.

Blijft dus over de geelmasker mutant 2 waarvan de aromatenoïde verdringing zich beperkt tot de haakjes.

Voor de kweek van de citroen-albino nemen we de dubbelfactorige mutant 2 albino maal dubbelfactorige geelmasker mutant 2.

$$\frac{b D^+ \quad x \text{ino}}{\quad} \times \frac{b y f 2 D^+ \quad x \text{ino}}{\quad}$$

$$\frac{b D^+ \quad x \text{ino}}{\quad} \times \frac{b y f 2 D^+ \quad y}{\quad}$$

Alle mannen zijn geelmasker/albino. Alle poppen zijn citroen-albino's. Door het tweede jaar de jongen onderling te paren kunt U ook citroen-albino mannen verwachten.

De eventuele nog aanwezige turquoise aanslag en lichte vleugeltekening kunnen we verder wegwerken door de citroen-albino's vervolgens te paren aan diepovergoten vogels, zoals eerder beschreven bij de lutino en albino.

NvV Boekenservice

ABC voor de vogelliefhebber, Th. Vriens	/ 49,50
Agapornissen en andere dwergpapegaaien, Th. Vriens	/ 24,50
Australische papegaaien en parkieten, A. Rutgers	/ 52,50
Australische prachtvinken, C. A. F. Enehjelm	/ 9,95
Australische platstaartparkieten, Dr. K. J. Immelman	/ 19,50
Bastaardvinken, K. Speicher	/ 8,10
Bomen en struiken	/ 8,90
De voliëre, C. E. van Berkel	/ 20,—
Encyclopedie voor de vogelliefhebber, 4-delig	/ 360,—
Elseviers duivengids	/ 24,50
Exotische vogels in kleur, Chr. Walraven	/ 16,—
Geneeskrachtige en giftige planten	/ 8,90
Gids voor de vogels van Europa, A. Singer/B. Bruun	/ 20,75
Grammofoonplaatjes 33 toeren/17 cm.	
Lied van de Harzer	/ 9,50
Lied van de waterslager	/ 9,50
Grasparkieten mijn hobby, G. A. Radtke	/ 8,60
Grote parkietenatlas	/ 25,—
Handleiding zebra-vinkweker, W. Beckmann	/ 24,50
Handboek voor de grasparkietliefhebber, G. A. Radtke	/ 26,50
Het grote tuinboek, F. Böhmig	/ 42,50
Hebt u ook al een papegaai, R. R. P. v. d. Mark	/ 12,75
Het vogelboek	/ 47,50
In de bossen	/ 8,90
Insecten- en vruchtenetende tropische vogels, Th. Vriens	/ 20,—
Kanariërassen, K. Speicher	/ 7,50
Kanaries, K. Speicher	/ 8,10
Kanaries houden als liefhebberij, R. R. P. v. d. Mark	/ 15,50
Kleurkanaries kweken kunt u ook, H. J. Veerkamp	/ 18,50
Kwartels en Fazanten, A. Rutgers	/ 57,50
Kwartels en patrijzen, R. R. P. v. d. Mark	/ 14,50
Kweken met vogels, C. E. van Berkel	/ 40,50
Kweken met grasparkieten, W. Beckmann	/ 7,—
Onze papegaai, Chr. Walraven	/ 13,50
Papegaaien, C. A. F. Enehjelm	/ 7,80
Papegaaien en parkieten als liefhebberij, v. d. Mark	/ 13,25
Parkieten uit Australië, R. R. P. v. d. Mark	/ 15,50
Parrots of the world, J. M. Forshaw	/ 110,—
Pletpraat over kleurkanaries, J. Kuiper	/ 24,50
Plantengids voor Europa, Oleg Polunim	/ 30,90
Siervogels houden kunt u ook, R. R. P. v. d. Mark	/ 39,50
Tropische vogels, H. Bechtel	/ 9,—
Tropische vogels houden kunt u ook, v. d. Mark	/ 10,75
Tropische voliërevogels in kleur 1, A. Rutgers	/ 37,50
Tropische voliërevogels in kleur 2, A. Rutgers	/ 37,50
Vogelkinderen en hun ouders, S. Hoehner	/ 9,90
Vogelpracht in natuur en voliëre, F. Robiller	/ 37,50
Vogels die vragen worden overgeslagen, J. v. Himbergen	/ 18,50
Vogelwereld van Europa in kleur, Avon/Tilford	/ 19,90
Voliërevogels in kleur, Avon/Tilford	/ 19,90
Vogels zien en leren kennen, Dr. W. Tiede	/ 14,—
Vogelziekten, H. S. Raethel	/ 8,60
Wat is dat voor een dier, Dr. IJsseling/Dr. Scheyground	/ 39,50
Waterslagers en harzers, M. van Woezik	/ 10,50
Wat bloeit langs onze wegen	/ 8,10
West-Europa's mooiste planten	/ 8,90
Weiden en akkers	/ 8,90
Wilde planten zien en leren kennen, Dr. D. Seidel	/ 14,50
Wildzangvogels, het houden van, A. Rutgers	/ 15,25
Zaadetende tropische vogels, R. R. P. v. d. Mark	/ 17,25
Zien is kennen, N. Binsbergen	/ 19,90
Zakflora voor bos en heide, G. Hüstegge	/ 24,50
Zakflora Weg en wei, G. Hüstegge	/ 27,50
Zebra-vinken, Stock/P. Kool	/ 20,75
1000 vogels in kleur, B. Campbell	/ 79,50

RAADPLEEG VOOR UITVOERIGER BESCHRIJVING DE PAGINA'S 278 EN 279 VAN DE JAARGANG 1978. Ook andere niet genoemde boeken zijn door ons te leveren.

U KUNT BESTELLEN DOOR OVERMAKING VAN HET VERSCHULDIGDE BEDRAG EN DUIDELIJKE VERMELDING VAN DE TITEL(S), UW NAAM EN ADRES, OP GIRO 1148324 n.v. NVvV BOEKENSERVICE TE BERGEN OP ZOOM. Per omgaande ontvangt u uw bestelling FRANCO thuis.

exotische vogels als huisdieren

JA of NEE

VII de internationale vogelhandel

1. Exporterende Landen

Azië is een van de belangrijkste exportcontinenten van de gehele wereld. Van de in ruim vier jaar tijd in Engeland geïmporteerde vogels was 40% afkomstig uit Aziatische landen. De Nederlandse in- en doorvoer is voor circa 20% uit Azië afkomstig dit zijn circa 200.000 vogels in één jaar (eigen onderzoek; zie hoofdstuk VI; de via Europese landen doorgevoerde vogels zijn niet meegerekend). India is het belangrijkste exportland van Azië; de totale export van dit land bedroeg in 1968 bijna 4,4 miljoen(!) vogels.

Ook Thailand en Indonesië zijn belangrijke exportlanden; beide landen exporteerden in 1970 elk ongeveer een kwart miljoen vogels.

Ook Afrika is een zeer belangrijk exportcontinent. De Engelse import komt voor 40% uit Afrikaanse landen (periode 1970-1974). In 1970 en 1971 werden in de Verenigde Staten elk jaar ongeveer een kwart miljoen vogels geïmporteerd; respectievelijk ongeveer 65 en 85% daarvan was alleen uit Senegal afkomstig. Onder andere werden in deze twee jaren ongeveer 4000 Grijs-roodstaart papegaaien ingevoerd. Van de Nederlandse invoer en aanvoer was ongeveer 20% uit Afrika afkomstig, dit zijn dus ook weer ongeveer 200.000 vogels in één jaar (zie hoofdstuk VI). De belangrijkste ex-

porterende landen van Afrika zouden zijn: Angola, Cameroun (2000 per jaar), Ethiopië (110.000 in 1971), Ghana, Mali, Mozambique, Nigeria, Senegal, Sierra Leone, Tanzania en Zaire (3000 per jaar). De meeste andere landen exporteren erg weinig (vaak als gevolg van strenge exportbepalingen of zelfs een geheel exportverbod). De KLM-gegevens — tenminste voor het jaar 1975 — wijzen er echter op dat ook Kenya, Liberia, Zuid Afrika grote vogel-exporteurs zijn (zie tabellen 5, 6 en 7, hoofdstuk VI).

Zuid- en Midden Amerika exporteren eveneens enorme aantallen vogels. De import van de Verenigde Staten uit Zuid- en Midden Amerikaanse landen bedroeg in 1970 ruim 140.000 en in 1971 bijna een kwart miljoen vogels; de meeste vogels waren afkomstig uit Peru (respectievelijk 33,7 en 51,7%), Paraguay (23,2 en 18,5%), Columbia (14,8 en 14,9%) en Mexico (23,3 en 7,9%). Zoals we in hoofdstuk VI zagen bedroeg de in- en doorvoer in Nederland van uit Zuid- en Midden Amerika afkomstige vogels ongeveer een kwart miljoen vogels (1975) en dit was circa 25% van de totale aanvoer; de belangrijkste exportlanden waren daarbij Mexico (67,7%), Guatemala (10,7%), Argentinië (7,2%) en Equador (4,7%).

De Verenigde Staten en Canada, Australië, Nieuw Zeeland en Nieuw Guinea kennen alle zeer strenge exportbepalingen; export van vogel (en andere dieren) is in principe verboden, behalve wanneer men daarvoor een speciale vergunning krijgt. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de export zéér gering is. In hoe verre de illegale export een rol speelt, de smokkel dus, laat zich niet raden.

Wat de Europese landen betreft: Nederland, België, en West Duitsland zijn zeer belangrijke doorvoerlanden van exotische vogels voor andere Europese landen. Europese wildvogels worden door deze landen nauwelijks geëxporteerd.

2. Importerende Landen

Japan is waarschijnlijk de grootste importeur van vogels met een totaal van minstens één miljoen vogels per jaar; het merendeel van de in Japan ingevoerde vogels is afkomstig uit India en Thailand.

De Verenigde Staten volgen op de voet: in 1971 werden bijna één miljoen vogels ingevoerd. De invoer in de V.S. is echter sterk gedaald als gevolg van strenge importbeperkingen die in augustus 1972 werden ingesteld omdat in dat land Pseudo-vogelpest was uitgebroken; het lijkt echter waarschijnlijk dat de jaarlijks één miljoen ingevoerde vogels nu over andere landen worden gedistribueerd.

Na Japan en de V.S. volgen Nederland, West Duitsland, België, Engeland, Frankrijk en Italië met ieder ongeveer 600.000 vogels per jaar. Het Europese totaal voor deze landen zou dan ongeveer 3,5 miljoen vogels bedragen, maar waarschijnlijk is dit een minimum-aantal omdat alleen India al ongeveer één miljoen vogels in 1968 naar deze landen exporteerde.

Nederland, België en West Duitsland vormen het wereldhandelscentrum van de vogelhandel; Westeuropese handelaren zouden een sleutelpositie bezitten die 60-80% van de wereldhandel in wilde dieren beheerst.

3. Totale Wereldhandel

Voornoemde landen (Japan, V.S., Nederland, België, West Duitsland, Engeland, Frankrijk en Italië) importeren jaarlijks minimaal ongeveer 5,5 miljoen vogels. Het werkelijke aantal dat over de gehele wereld verhandeld wordt is echter veel gro-

er: bovengenoemde schattingen zijn meestal minimumschattingen, vele andere landen zijn buiten beschouwing gelaten (ook al importeren ze veel geringere aantallen vogels, als bij elkaar moet gewoonweg nog

een enorm aantal vogels opleveren) en eveneens zijn buiten beschouwing gelaten de ontelbare vogels die in de herkomstlanden zelf als kooi-, sier- of volièrevogels worden gehouden. Het totaal aantal vogels

dat in de gehele wereld wordt verhandeld zal dan ook waarschijnlijk een veelvoud van deze 5,5 miljoen zijn. En dan nog...: dan nog hebben we de vogels niet meegerekend die de dood hebben gevonden alvorens ze terecht kwamen in de internationale vogelhandel...

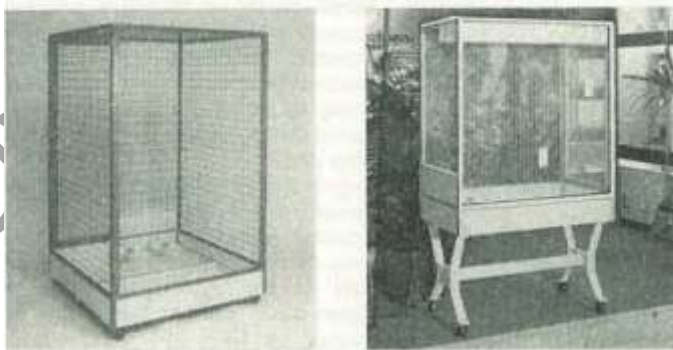
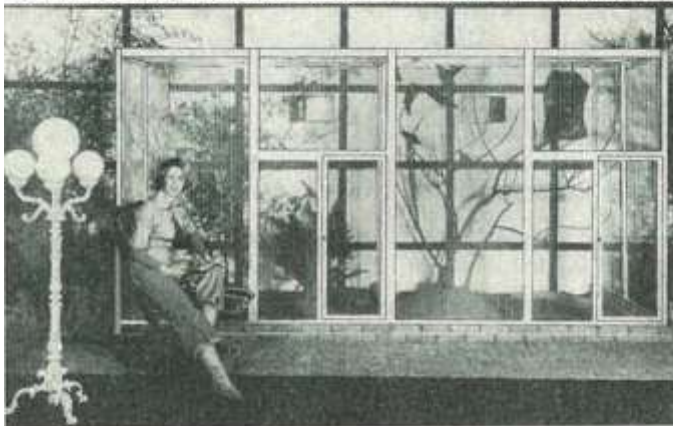
Tot zover iets over de Internationale Vogelhandel; het lijkt allemaal een beetje droge stof, maar daartegenover staat dat we nu toch een vrij redelijk beeld krijgen over de aantallen vogels waarom het gaat, als we ons bezig gaan houden met de vraag: 'Exotische vogels als huisdieren? Ja of Nee?'

In de volgende serie afleveringen zullen we het hebben over aspecten omtrent Natuurbehoud.

Literatuur

- Insvipp, T. P. All heaven in a rage; a study into the importation of birds into the United Kingdom. Royal Society for the Protection of Birds.
- Smit, C. P. J., R. J. Sterk, H. C. Walvoort. Exotische dieren: dieren: huisdieren, ja of nee? Utrecht: Faculteit Diergeneeskunde 1977.

INKELMONTAGESYSTEMEN & VERKOOPINSTALLATIES VOOR VOGELS. KLEINE ZOOGERIEN, REPTIELEN, VISSEN - Vliegkooien - Volières - Inbouwkooien - Toebehoor - Verkoopbevordering.

ALUMINIUM-VOLIERES

- geen onderhoud
  - hygiënisch en efficiënt
  - corrosievast en roestvrij
- VLIEGKOOIEN**
VOLIEREMEUBELS
"WEER EN WIND"
VOGELHUIZEN
VOLIERETOEBEHOOR

- Door een omvangrijk leveringsprogramma: montagesystemen volgens DIN- en fabrieksnorm in standaard- en speciaaluitvoering, zeshoekige volières met rieten dak, inbouwkooien, mini-vliegkooien en een nuttig toebehoorprogramma. Benut onze ervaring en onze goodwill. Neemt contact op met:

THEILING

Vert. v. Nederland: 'Vitalis' Import & Export,
 Paumstraat 1, 6351 BA Bochtoltz,
 Telefoon (0 44 42) 20 98

kweken met saffraanvinken

Saffraanvinken leven in open tropische gebieden welke met veel struiken zijn begroeid. Ook komen ze wel voor in tuinen, parken en dorpen. Ze houden zich veel op de grond op waar ze zoeken naar voedsel dat uit een groot assortiment zaden bestaat en ook wel wat insecten.

Er zijn enkele ondersoorten welke meestal geringe verschillen vertonen in formaat, kleur en/of tekening. De nominaatvorm, **Sicalis flaveola flaveola**, komt voor in Venezuela, Noord Columbia en Jamaica. (in Jamaica eertijds ingevoerd). **S.f.brasiliensis** komt voor in Noord-oost en Zuidoost Brazilië; **S.f.pelzelni**, in Zuid Brazilië, Zuid Bolivia, Noord Argentinië, Paraguay en Uruguay en tenslotte **S.f.valida** in Zuidwest Ecuador en Noordwest Peru. De popjes onderscheiden zich van de mannetjes door hun mattere kleuren. Bovendien is hun bovenzijde meer bruin-grijs, kopje groengeel, voorhoofd bleek oranje en keelstreek grijs.

Wanneer de vogels in broedstemming gaan verkeren, jaagt het mannetje fel achter het popje aan, baltst dan met naar voren gestrekt kopje, opgestoken veren, hangende vleugels en opgeheven staart. Wanneer het popje daar positief op reageert, doet ze dat door in elkaar te duiken en hem als het ware uit te nodigen tot paren.

Ze broeden in spleten en nissen van muren, ondiepe holten in dikke takken of verlaten nesten van andere vogels. Van grashalmen, haren en

veren bouwt het popje een omvangrijk maar slordig aandoend nest waarin zij 3-4 witte eitjes legt welke eitjes met wat grijs-zwartachtige vlekjes zijn bezet.

De broedduur bedraagt ongeveer 14 dagen. Het is in hoofdzaak het popje dat broedt; slechts zelden wordt ze door het mannetje afgelost. Als de jongen ruim twee weken oud zijn vliegen ze uit en worden dan nog enige tijd door de oudervogels gevoerd. Hun verenkleed lijkt sterk op dat van volwassen popjes, alhoewel er op de bovenzijde meer zwarte streep-tekening voorkomt en de bevedering van de onderzijde meer grijs-wit van kleur is. De jeugdrui begint wanneer ze ongeveer een half jaar oud zijn, maar het duurt meestal toch nog 3 jaar eer ze echt op volle kleur zijn. Dat betekent overigens niet dat de jeugdrui zo lang duurt. In feite komt het er op neer dat deze vogels meerdere ruiperiodes nodig hebben om op volle kleur te komen. Voor wat het tentoonstellen c.q. keuren betreft is het lang uitblijven van het volwassen kleed wel jammer.

Niettemin zijn het uitstekend geschikte vogels voor de goed beplante volière, waarin ze zich buiten de broedtijd tegenover andere vogels verdraagzaam opstellen. Tijdens de broedtijd, welke april/mei begint, neemt hun agressiviteit sterk toe, maar als de volière ruim genoeg is en er geen sprake is van overbevolking behoeven er nauwelijks brokken van te komen. Het is verstandig om het nachtverblijf tij-

dens de winter matig te verwarmen wat niet inhoudt dat men ze gedurende die periode binnen moet houden. Op zich zijn het best sterke vogels.

Naast een goed mengsel zaden waarin ook een ruime variatie aan onkruidzaden mag voorkomen, doet we er goed aan om ze ook enig levend voer te verstrekken alsmede een goed universeelvoer. Bader doen ze graag en ook die gelegenheid mogen we ze niet onthouden. D. A. Spijker, Slotgraskamp 35 Ir Epe, kweekte vorig jaar met goet succes. Na een wat moeilijke start het eerste broedsel bevatte 4 onbevuchte eitjes, kwamen 2 eitjes van het tweede broedsel na ongeveer 11 dagen broeden uit. Twee dagen later werd een derde jong geboren maar kreeg geen of onvoldoende voedsel toebedeeld en ging dood. De twee oudsten groeiden voortreffelijk en na 14 dagen vloog ze uit. Begin augustus werd een derde broedsel gelegd; 5 eieren. Ook nu weer kwam na 11 dagen het eerste ei uit; na 12 dagen broeder nogmaals 3 jongen en na 14 dagen broeden het laatste jong. Ook dit nakomertje haalde het niet. Het kreeg kennelijk geen kans om voldoende om voedsel te bedelen er ging dood.

Spijker constateerde tijdens de kweek de volgende feiten: Pop broedde alleen en werd ook niet door de man gevoerd. De pop hield zich na het broeden ook slechts alleen bezig met het voeren van de jongen, de man stak geen snave

toe. Spijker is van mening dat het beste de eitjes tijdens de leg weggenomen kunnen worden en vervangen worden door kunstetjes gelijk we dat bij de kweek van kanaries gewend zijn. Als het vierde eitje gelegd is moeten dan de overige échte eitjes weer teruggelegd worden zodat het broeden van alle eitjes vanaf dezelfde dag begint en

de jongen dan ook op dezelfde dag zullen worden geboren.

Omdat de volière van Spijker geheel in het groen staat en al die struiken veel insecten aantrekken welke dan weer op hun beurt door de vogels werden gesnapt, kon hij het verstrekken van levend voedsel beperken tot enkele meelwormen per dag. Tenslotte verzocht de heer

Spijker ons om mede te delen dat hij graag in contact zou komen met andere kwekers van saffraanvinken, waarvan acte!

Saffraanvinken zijn, zoals gezegd, uitermate geschikte vogels voor de volière. Ze zijn fraai van kleur en vorm, hebben een goede zang, zijn sterk, niet zo veeleisend en er is met redelijk succes mee te kweken.

succes met de kleine saffraanvink

(*Sicalis luteola*)

Nu de spanningen van het wereldkampioenschap voetbal achter de rug zijn, is het voor velen van ons vogelliefhebbers leuk om ook eens iets te horen van een vogeltje wat daar vrij algemeen voor komt. Het is de kleine saffraanvink die meestal in de handel wordt gebracht onder de naam Argentijnse kanarie. Nou, kanarie?? dat is eigenlijk een te algemene naam. Het heeft wel iets weg van de wildvormvogel voorkomende op de Canarische eilanden. Van de kanarie die wij het meest zien heeft het nagenoeg niets. De snavel is scherper, terwijl de zang nagenoeg ontbreekt. De man heeft een wat agressief stem geluid, terwijl de pop zich zelden laat horen. Nee, de zang stelt weinig voor. Ook het veren kleed is niet zo bijzonder. De man heeft het meest van de al genoemde wilde kanarie. Geelachtig mosgroen met streepjes. De pop lijkt veel op een grotere edelzanger, met iets geelachtig aan de borst en stuit.

Ze vielen mij eigenlijk op door de levendige aard. Konstank bezig en heen en weer. Mijn handelaar, hij had ze van de importeur gehaald, gaf mij bij navraag geen of heel weinig hoop op resultaat. Ze zouden een beplante volière nodig hebben en dan nog zou het moeilijk zijn. Maar daar de prijs mee viel nam ik het genoemde bezwaar op de koop toe. Ze werden in een aparte kooi voor observatie geplaatst. Ze voelden er zich betrekkelijk vlug in thuis. Dit apart zetten wordt bij de liefhebbers nogal eens vergeten. Toch moet het niet nagelaten worden, daar nieuwe vogels een besmettelijke ziekte bij zich kunnen hebben en de andere vogels aan kunnen tasten. De Argetijnen bleken in goede konditie te zijn. 't Viel mij

op dat de pop af en toe met wat in de kooi gevonden veertjes rond vloog. Voor de lol gaf ik ze een nestkastje, halfopen en wat hooi. Mijn verbazing was groot, toen bleek dat de voorraad nestmateriaal in korte tijd door voornamelijk het popje was verwerkt tot een nestje. De man deed nagenoeg niets. Niets is nu ook weer te veel gezegd, daar ik er toevallig getuige van was dat hij het popje op de bodem van de kooi bevloog. Dit op zich komt bij vogels nagenoeg niet voor. Bij grasparkieten in drift wil de man de pop op de koolbodem wel eens bevliegen, maar regel is het niet. Uiteraard waren mijn verwachtingen hoog gespannen. Na een paar dagen bleken er bij controle vier eitjes in het nestje te liggen. Deze controle verliep probleemloos. De eitjes hebben de omvang van een kanarie eitje. Ze zijn echter grauwwit van kleur met bruinachtige vlekjes. Mijn verwachtingen werden steeds groter en de spanning steeg. Na veertien dagen bleken er vier gezonde jonge vogels geboren te zijn. De bekjes werden opwaarts gericht precies als bij de

jonge kanaries. Het voeren ging ook goed en werd nagenoeg alleen door de man gedaan. Mijn enthousiasme was groot, maar toch gereserveerd, daar de jongen noch niet op stok zaten. Een kleine teleurstelling moest worden overwonnen. De man ging plotseling over tot het jagen achter een van zijn jongen. Voeren was er niet meer bij en het stierf dan ook. Het bleek een mannetje te zijn. De overige drie vogels, popjes, werden voorbeeldig groot gebracht. Ze vliegen nu, geringd en wel, door de volière. De hierop volgende broedsels verliepen moeilijker. Van de twee volgende ronden kwamen twee jongen op stok. De meerderheid van de jongen werd afgestoten of op een erg brute manier afgeemaakt door de man. Ook de pop moest dit lot later ondergaan, maar haar heb ik kunnen redden.

Als voedsel werden door mij veel gekiemde zaden verstrekt en een stukje uitgeknepen bruin brood. Hierbij het normale tropenzaad met universeelvoer en een paar meelwormen per dag. Groen ontbrak uiteraard niet. Hoe de kweek het volgend jaar zal zijn is de grote vraag. Mogelijk krijgt dan mijn handelaar gelijk. Hopen doe ik het echter niet. Plezier heb ik met deze kweek echter gehad. Hoe de resultaten op de komende tentoonstellingen zullen zijn moet worden afgewacht. Maar dit aspect mag niet als hoogste worden gezien. Waar het in de diepste zin om gaat is, dat wij vogelliefhebbers een stukje natuur binnen onze deuren hebben en mede hierdoor steeds meer respect 'hopelijk' zullen gaan krijgen en opbrengen voor alles wat leeft en groeit.

A. Th. Hummel

van groen tot albino de klassieke kleuren

De vetstof kanaries

De gele kleur die we bij deze groep vogels waarnemen is dezelfde kleur als de reeds besproken gele bijkleur van de gepigmenteerde kanarie. We hebben in deze serie al gezien hoe deze gele kleur uiteindelijk via het voedsel in de bevedering wordt gevormd.

Nu is de werking van de erfelijke factor om vanuit dit voedsel de gele kleur te vormen niet altijd gelijk van sterkte. Aan dit verschijnsel ontleenen we dan ook een aantal kleurslagen in de vetstofserie.

STRO GEEL

Zo noemen we de kleur die tot stand komt door de werking van wat we algemeen de 'enkele geelfactor' noemen. Hieronder kan worden verstaan de 'zwakke werking' van de eigenschap om uit luteïne geel te vormen. Daardoor ontstaat een zachte lichtgele kleur in de bevedering. Een tweede factor die mede verantwoordelijk is voor de benaming Strogeel is een lichte schimmelfactor, dus een niet-intensieve vogel. We zien nu dat twee factoren verantwoordelijk zijn voor één kleurnaming, strogeel. Maar zoals al eerder vermeld kunnen beide eigenschappen een groot aantal variaties in hun werking laten zien. Dit maakt het zo moeilijk om echt mooie strogele vogels te fokken. De ene keer is de werking van de enkele geelfactor te sterk en een andere keer

is de werking van de schimmelfactor te sterk. In het eerste geval krijgen we vogels met een te hooggele of onregelmatige kleur; in het tweede geval krijgen we vogels die te licht in de rug worden en of te lichte vleugel en staartpennen krijgen. Dat alles maakt het fokken van een goede strogele kanarie, die goed voldoet aan de standaard, niet zo eenvoudig. Vaak wordt gedacht dat we het hier te doen hebben met een 'gemakkelijke' kleur, zij die zich eens op deze kleur hebben toegelegd weten wel beter.

GOUDGEEL

Noemen we de kleur die tot stand komt door:

Als de werking van de 'dubbele geelfactor'. In tegenstelling tot de enkele geelfactor kunnen we onder de dubbele geelfactor de 'sterkere' werking van de geelfactor verstaan. Hoe sterker de werking, hoe meer luteïne er zal worden omgezet in gele vetstofkorrels. Hieruit volgt vanzelfsprekend dat hoe meer vetstofkorrels in een veer aanwezig zijn hoe geleer de uiteindelijke kleur.

De werking van de intensiefactor. Een combinatie van beide eigenschappen geeft een heldere goudgele kleur in de bevedering. Immers, de werking van de intensiefactor is verantwoordelijk voor het korter worden van de bevedering waardoor de gevormde hoeveelheid kleurstof over een kleiner oppervlak behoeft te worden verdeeld

waardoor de kleuruiting 'intensiever' is dan die bij een schimmelvogel. Evenals bij de strogele, zien we ook nu weer de werking van twee verschillende factoren die erg variabel aanwezig kunnen zijn. Dit is ook weer een toeneming van de moeilijkheidsfactor maar daarnaast vormen ze ook een uitdaging om goede vetstofvogels te gaan fokken.

GROEN GEEL

Is ook een kleurslag die thuis hoort bij de gele vetstofvogels. Deze naam wordt ontleent aan de werking van een derde factor naast de werking van een derde factor naast de dubbele geelfactor en de intensiefactor n.l. de z.g. 'Blauwfactor'. Een vaak wat misleidende naam daar deze factor niets met de kleur blauw te maken heeft. Deze factor is verantwoordelijk voor een verandering van de bouw van de baarden van de veer waardoor we met ons oog, door het terugkaatsen van het invallende licht, een iets gewijzigde kleur zien. Dit verschijnsel zal in een afzonderlijk artikel nader worden toegelicht.

Naast de 'enkele' en 'dubbele' geelfactor, de intensiefactor de schimmelfactor en de blauwfactor is er nog een vierde factor die invloed uitoefent op de gele vetstofkleur en uiteraard ook op de gele bijkleur van de gepigmenteerde vogels; n.l. de 'ivoorfactor'. De werking van deze factor zal ook afzonderlijk worden behandeld.

H. K. v. d. Wal

Bird specialist

Geheel vrijblijvend kunnen wij u aanbieden:
Diverse soorten tropische vogels, kanaries, papegaaien en Zuidamerikaanse parkieten.

Wij vragen te koop:
Diverse soorten Australische parkieten en prachtvinken.

**BLANKESTIJN'S
PET FARM B.V.
IMPORT & EXPORT**

Dahliastraat 39 - 3905 ZL Veenendaal
Telefoon (08385) 1 23 67 / 1 45 30

ORNI-MONDO

Frans Beirenslaan 125
2210 Borsbeek (bij Deurne-Antwerpen) België
Telefoon vanuit Nederland: 09.32.31.22.39.39

Altijd in voorraad grote variëteit tropische vogels w.o. bijzondere astriden, diverse Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse sijen, bruine- en andere rijstvogels, isabel spitsstaartamadines, tangara's, kolibries, toekans, toerako's etc.
Steeds koper van uw Australische prachtvinken, kanaries en parkieten.
Zaadzifters, ziekenskooien, achakelklokken, dimmers en andere benodigdheden.
Folders op aanvraag.
Onze collectie sportprijzen, zoals bekens, zuilen en medailles is uniek. Katalogus op aanvraag.
Prachtig materiaal tegen interessante prijzen.

giftige bestanddelen in planten - kamerplanten

Julia Voskuil

Bureau Voorlichting Bloemen en
Planten.

Veel planten, zowel buiten als in huis, bevatten stoffen die bij inwendig gebruik vergiftigingsverschijnselen kunnen oproepen bij mensen en (warmbloedige) dieren, soms huidontstekingen veroorzaken bij aanraking. Van de laatste staat *Primula obconica* op de 'zwarte lijst' en de *Dieffenbachia*, de bekendste voorbeelden. Het begrip 'giftigheid' is natuurlijk zeer betrekkelijk: het hangt nauw samen met de gevoeligheid van een individu en met de hoeveelheid van de stof die wordt opgenomen. Niemand zal het in z'n hoofd halen om op *oleander*-blaadjes te gaan kauwen of een hapje *wasbloem* (*Hoya*) te nemen. Maar kinderen kunnen soms vreemde dingen doen en bij huisdieren weet je natuurlijk nooit helemaal zeker wat ze 'uitvreten' -liever gezegd 'opvreten'. Voorzichtigheid is daarom geboden, ook voor vogelliefhebbers. Daarom laten we in dit artikel een opsomming volgen van **kamerplanten** die min of meer giftige bestanddelen bevatten. Het is niet de bedoeling dat u deze planten uit de vensterbank haalt en onmiddellijk in de vuilniszak werpt. Maar in de buurt van vogels kunt u ze beter niet laten groeien.

naam, bijz.:

Agave (wortelgedeelte)
Allamanda (klimplant, gele bloemen)
Anthurium scherzerianum, flamingo-plant (jong blad, bloemkolf)
Asparagus, sierasperge
Capsicum frutescens, sierpeper
Catharatus of (*Vinca roseus*)
Ceropegia, lantaarnplantje
Clerodendrum thomsonxae (zomerbloeiende klimplant)
Clivia miniata

Codiaeum (*Croton*) met kleurige bladeren
Cordylinesoorten
Cyclamen (vooral de knol)
Cytisus racemosus, kamerbrem
Dieffenbachia, bladplant (alle delen giftig, voorzichtig met het sap)
Dipladenia (klimplant, roze bloemen)
Dracaena, drakenboom
Euphorbia pulcherrima, kerstster
Euphorbia milli, Christusdoorn en alle andere *Euphorbiaceae* of wolfsmelkgewassen (giftig melksap — vele succulente planten)
Gloriosa, klimmende lelie (alle delen, vooral de knollen)
Haworthia, vetplantje
Hedera, klimop — vele soorten
Hippeastrum, amaryllis
Hoya bella en *Hoya carnosa*, wasbloem
Monstera, gatenplant
Nerium, oleander

Gloriosa superba africana, klimmende lelie (ill. Julia Voskuil)

Philodendronsoorten
Primula obconica, sleutelbloem (an dere soorten niet)
Rhododendron, kamerazalea
Sansevieria, vrouwentongen
Sedum, vetplant (sommige)
Senecio hybr., cineraria
Solanum pseudocapsicum, oranje appeltje
Stephanotis, bruidsbloem
Zantedeschia, aronskelk (geel en wit bloeiende soort)
Niet van alle planten is precies bekend welke stoffen ze bevatten en in welke mate; ook is niet altijd bekend welke planten uit een geslacht — bijvoorbeeld *Sedum* — min c meer giftige stoffen bevatten.

Gegevens grotendeels ontleend aan *Giftige planten in en om huis*, uit A. A. Balkema, Rotterdam — 1976

Stephanotis floribunda, bruids- bloem (ill. Julia Voskuil)

Onkruiden

herderstasje

(capsella bursa pastoris)

Nie kent dit overbekende onkruid, jat in vrijwel iedere tuin voorkomt, niet?

Evenals muur of vogelmuur komt het het gehele jaar voor. Alleen komen er in de winter geen zaaddoosjes of asjes aan. Men ziet dan alleen het kleine witte bloempje.

De zaaddoosjes zijn driehoekig van vorm; twee hoeken steken naar buiten, terwijl de derde hoek aan het steeltje vastzit. Ook de Latijnse naam is hier weer een aanduiding, want Capsella is het verkleinwoord van Capsula, wat tasje of doosje betekent; bursa pastoris verwijst op het eerste gehoor naar de 'beurs van de pastoor', maar letterlijk betekent het: 'tassen van herders en boeren', die in vroeger tijden gewoon waren dergelijke dingen tijdens hun werk bij zich te dragen. Als jong plantje is het soms moeilijk te herkennen, maar zo gauw als de bloemstengels verschijnen, is vergissing uitgesloten. Men ziet meteen dat men met het herderstasje te doen heeft.

De onrijpe vruchtjes worden door kanaries en wildzang opengemaakt en eten het vruchtvlees helemaal op, er blijft alleen een dun vliesje aan de steel zitten. Ook van de zaadjes blijft niets over.

Vrij gemakkelijk kan men een wintervoorraad maken, bindt wat planten op een bosje, laat het drogen in een papieren zak en daarna kan men het op een krant of lap dorsen. De bruine zaadjes kan men dan gemakkelijk verzamelen en bewaren. In uw omgeving kunt u deze plant-

jes zeker in meer of mindere mate vinden. Ze groeien het liefst op kale plekken in bermen en tuinen, terwijl het op bouwland altijd te vinden is. Er worden verschillende namen aan gegeven, maar de bekendste zijn wel: Herderstasje, Lepeltje, Lepeltjesblad en Lepeltjesdief.

P. J. de Penning

zeldzame kweekresultaten

Leden van de NBvV die aan de C.O.M.- Wereldkampioenschappen deelnemen met een zeldzame eigen kweek vogel, ontvangen een fraai ingelijste oorkonde. Als zeldzame eigen kweek vogel wordt beschouwd een vogel die nooit eerder als eigen kweek op de bondskampioenschappen werd ingezonden. Bovendien wordt als eis gesteld dat de betreffende vogel raszuiver is. Bastarden en eventueel nieuwe kleurslagen dingen niet mee. De oorkonde wordt verstrekt ter bekrachtiging van een kweekresultaat dat als uniek of bijzonder kan worden beschouwd. De erelijst ziet er tot en met de bondskampioen 1977/1978 als volgt uit:

L. Nowee met Schamaliijster; J. Gijbels en P. J. van Damme met weduwtangara; J. A. Beekmans met roodoorbuulbuul; C. van Zuilekom met witkuifgaai; M. Hagenars met witborstral; P. Persoon met geelbuikortolaan; K. A. Veen met Agapornis taranta; B. Kok met zevenstrepengors; B. van Eekeres met blauwgestrepte lori; Th. de Graaf met zonparkiet; Th. van der Heuvel met groeneklari; P. J. van Damme met blauwvleugelnachtegaal; S. van 't Hart met Philippijnse kaalkopkraal; L. van Santen en G. M. van Schaik met driekleurglansspreeuw; J. Wigmore met roodborstzaadkraker en F. v. d. Broek met turquoisinetangara.

EXPOVIVO
78

13 t/m 17 DECEMBER '78

"DE MOLENBERG"

DELFTZIJL

geslaagde kweek met de herdermania

Tekst inleiding: M. de Jong
Kweekverslag: H. T. P. Kleijn
Foto's: C. Scholtz/Cruifj en H. Klein

Inleiding

De Herdermaina (*Acridotheres tristis*) hoort oorspronkelijk thuis in India en Pakistan, maar is in diverse landen ingevoerd. De kop is zwart, waarin onmiddellijk de gele oogvlek opvalt; zowel de boven- als onderdelen zijn bruinachtig, maar de laatste zijn overtoegen met een zacht rossig waasje; de onderbuik en onderstaartdekveren zijn wit, evenals de ondervleugeldeken, die echter vermengd zijn met wat bruin. Als de vogel met toegevoegen vleugels zit, valt er van wit slechts weinig te bespeuren, maar spreidt hij deze lichaamsdelen uit, dan valt een duidelijke, witte band op. Ook de staartpenne eindigen in witte tippen. Lengte plm. 23 cm. De pop is iets kleiner.

De in India en Pakistan voorkomende herdermaina is de ondersoort *A.t.tristis*, maar staat u mij toe dat ik iets vertel over de op Ceylon voorkomende subspecies *A.t.melanosternus*, waar ik beter vertrouwd mee ben. Deze circa vijftieng centimeter lange vogel, die in het Singalees *Gonkavadiya* en *Mayina*, in het Tamil *Myna*, *Nakkanam*, *Nakklan* en *Nakkana-vai* heet, is aanzienlijk donkerder dan *tristis*, maar ook hier valt het rode waas over de buik duidelijk op. De gele snavel, poten en oogvlek contrasteren fel met het overige zwart-bruin. Overal op het eiland is deze maina zeer algemeen, zowel in de steden als op het platteland, terwijl men hem eveneens aan kan treffen in het heuvelland; op hoogten van meer dan 1500 meter ziet men hem

echter slechts sporadisch. Op echte spreuwenmanier kan men deze vogels over de velden, straten, tuinpaden en dergelijke zien trippelen, met kopknikkende bewegingen, continue speurend naar allerlei dierlijke eterij, zoals wormen, insecten, larven, poppen en dergelijke. Ook ziet men ze, net als de buffelpickers in Indonesië, 'meerijden' op de ruggen der karbouwen om ze van allerlei parasieten te verlossen, maar ook wel tussen de poten van het vee, waar ze met snelle pikbewegingen de sprinkhanen wegsnappen, die door de grazende dieren worden opgejaagd. De eilandbewoners beschouwen deze maina's dan ook als zeer nuttig, echte 'vrienden van de agrariërs', die zoveel mogelijk beschermd dienen te worden. Zoals u weet heeft menige schooljongen hier 's zomers een kauwtje, een zogenaamde 'tamme kraal' en daarmee zou ik deze maina willen vergelijken. Zo'n spreuw is namelijk net zo gemakkelijk tam te maken en na een

tijdje kan men hem gerust rond laten vliegen. Ik had in Colombo een kennis, wiens maina geregeld bij hem op de schouder zat. Af en toe vloog hij 'een elndje om', maar keerde prompt terug. Zijn exemplaar deed echter 'geen bek open', maar er zijn individuen bij, die heel aardig een liedje kunnen fluiten. Ik heb we maina's gehoord, die op hun manier 'babbelden', maar aangezien ik de taal der inheemsen niet machtig was, kon ik uiteraard ook de klanken, die de vogel uitte, niet begrijpen.

Doorgaans opereren deze maina's niet in zulke enorme zwermen als wij van onze spreuwen gewend zijn; het vaakst ziet men ze in paartjes of kleine groepjes. Maar 's avonds wordt het verzamelen geblazen: of het telepathie is, zal we altijd een raadsel blijven, maar opeens komen ze van uit alle windstreken opdagen, om gezamenlijk neer te strijken in een bosje of riet-

veld. Woont men in de buurt van zo'n slaapplek, dan is men wel uit de brand, want het is er een lawaai als een oordeel: een getsjotter en yekwetter dat duurt tot lang na zons-
ondergang!

Wat nestplaats betreft zijn de maina's ook, net als de meeste spreuuwachtigen, aangewezen op gaten en spleten. Als de broedtijden — het zijn er namelijk twee, van maart tot mei en september tot oktober — naderen, zoeken de 'myna's een geschikte holle boom, een gat of spleet in een muur en in geval van nood zelfs een opening in een stelling oeverwand en bouwen daarin hun slordige nesten, losse bouwsels van takjes, twijgjes, bladnerven, worteldraadjes, vezeltjes en wat dies meer zij. Hierin komen de drie of vier blauwe eitjes te liggen, die vrijwel uitsluitend een week of twee door het vrouwtje worden bebroed. Het duurt geruime tijd eer de jongen goed en wel kunnen vliegen, maar wel verlaten ze al eerder de wieg om wat rond te klauteren in de omgeving, iets wat men ook bij veel Nederlandse vogelsoorten aantreft. Doorgaans legt moeder maina een tweede broedsel. (Ik noemde zojuist twee broedtijden of broedseizoenen zo u wilt, maar dit moet u niet helemaal letterlijk nemen; het is namelijk zo, dat men het gehele jaar door eieren aan kan treffen, maar verreweg de meeste legfels in genoemde perioden).

De kweek

Begin januari 1978 kocht ik een herdermaina, het was nogal een forse vogel. In februari kocht ik de tweede, welke iets kleiner was. De eerste paar dagen konden ze elkaar moeilijk verdragen, maar toen de vrede getekend was, waren ze onafscheidelijk.

Ik maakte een kistvormig broedblok met een groot vierkant vlieggaat. Dat broedblok was eigenlijk bestemd voor de glansspreeuwen. Ik hoopte met die glansspreeuwen broedresultaat te verkrijgen. Wat helaas niet bij de glansspreeuwen gebeurde, gebeurde, gelukkig wel bij de herdermaina's.

Ik had het broedblok half maart in de volière opgehangen. In het blok zelf had ik een dikke laag turfstrooisel gedaan.

Begin april, zag ik tot mijn verbazing de herdermaina (pop) uit het broedblok komen. Na een week kon ik mijn nieuwsgierigheid niet meer be-

dringen. Ik keek in het broedblok en zag dat de maina's een nest aan het bouwen waren. De maina-man hielp bij het bouwen van het nest. Het was een ruw bouwsel, dat uit takjes en veren bestond.

Op 9 mei 1978 lag het 1e ei in het nest en er volgden nog 2 eieren. Het legsel bestond dus uit 3 eieren. De pop bebroedde de eieren het meest, terwijl de man de andere vogels op afstand hield. Doordat de maina's erg gemakkelijk en rustige vogels zijn, heb ik elke dag nestcontrole uitgevoerd. Op 25 mei 1978 omstreeks 13.00 uur één jonge herdermaina. Ik kon het haast niet geloven. Maar wat nu met de voeding? Op aanraden van een keurmeester heb ik het volgende menu samengesteld: fijn gemalen hart, kittekat, hondevoer (warme maaltijd), appels, sinaasappels, meelwormen, maden, universeel en eivoer.

Ik kon 's nachts niet slapen van de spanning. Het was vijf uur, toen ik het niet meer houden kon in bed. Ik ben eerst in het broedblok gaan kijken of het jong nog leefde. En ja hoor! Ik heb ze gelijk een portie meelwormen gegeven. Het voeren werd door beide vogels gedaan. Als de pop uit het blok kwam, zat de man al klaar met een portie eten. De twee andere eieren waren onbevruucht.

Doordat het jong alleen was groeide hij of zij geweldig. Na zeven dagen (1 juni 1978) heb ik de maina geringd met 6 mm (5,4 mm kon ik niet

meer over het nogal dikke gewricht krijgen). De uitwerpsels werden door de man of de pop buiten het broedblok gedeponerd, zodat het nest zuiver schoon bleef.

Inmiddels was ik tot de conclusie gekomen, dat hun geliefde voeding hoofdzakelijk uit meelwormen, maden, universeel en fruit bestond. De rest van het menu werd niet aange-
raakt. De meelwormen bewaarde ik in een emmertje met gistvlokken. Op 16 juni 1978 (22 dagen oud) kwam de jonge vogel uit het blok. 's Nachts ging de maina weer in het blok. De tweede nacht heeft hij doorgebracht in het nachthok en keerde niet meer terug in het broedblok. Het viel mij op toen het jong uit het blok was gekomen, dat het gelijk zelfstandig was.

Omstreeks 20 juni begonnen de ouders het nest weer op te knappen. Er werd meer aandacht aan besteed dan de eerste keer. Doordat er nogal wat gras in de volière stond lag er nu veel gedroogd gras (hooi) in het blok. Op 25 juni 1978 het eerste ei en op 28 juni was het legsel compleet (vier). Op maandag 10 juli 1978 te 9.30 uur nestcontrole: één jonge maina, te 11.30 uur twee jonge maina's. Op dinsdag 11 juli 1978 te 8.45 uur vier jonge maina's. U hebt zelf uit kunnen rekenen dat het broeden minder dan 14 dagen duurde. De meelwormen-leverantie werd weer opgevoerd. Er werden nu elke dag ook twee sneden geweekt bruin brood met daarop druivensuiker gegeven. Het geweekte brood werd ook veel gevoerd. Doordat er nu vier jonge maina's waren, werden de ouders steeds makker. Ze kwamen bijna de meelwormen uit het bakje halen als mijn vrouw of ik er bij stonden. Op 17 juli 1978 werden drie maina's geringd (5,4 mm) de vierde op 18 juli 1978. Het duurde nu bijna vier weken voordat de maina's uit het blok waren. Je zag gelijk dat de vier jonge maina's kleiner waren toen ze uit het blok kwamen dan de eerste maina. Het is nu eind augustus terwijl ik dit verslag schrijf. Misschien broeden ze nog één keer. Ik sta in twijfel of ik het broedblok weg zal halen om het broedpaar te sparen voor het volgend jaar.

Ik hoop dat ik met dit verslag over het broedresultaat van de herdermaina's een klein stukje heb kunnen bijdragen onze interessante hobby, die mij overigens wel wat slapeloze nachten heeft bezorgd.

29/22 mm.

Merel (*Turdus merula*)

Foto's: Uit gelijknamig boekje
Uitgever: Thieme

Steenuil (*Athene noctua*)

vogelkinderen en hun ouders

Meindert de Jong

De merel

Ruim een halve eeuw geleden huisden merels nog in de bossen, maar illengs kwamen zij er achter dat het in steden en dorpen en bij boerderijen ook heel goed 'toeven' is. Ze voelen vroeg in het voorjaar wordt eeds met de nestbouw begonnen, naar ze zijn wel eens een beetje in de war! Zo zat in 1954 eind januari reeds een merel te broeden in een rozestruik te Amsterdam, naar daar is — zoals trouwens te verwachten viel — niets van terecht gekomen. De nesten kan men letterlijk overal aantreffen en hoewel de voorkeur uitgaat naar struiken, heesters, heggen, klimplanten, takkebossen en ondiepe boomholten, treft men niet zelden de bouwsels aan in hout- en hooimijten, nissen, afvoerbakken, watergoten en ga zo naar door. In Hoek van Holland raad ik een bloempot in een meidoornstruik gegooid en prompt werd gelezen door een merelpaartje geantenniseerd. Men vindt soms nesten in het gras, aan de wallekant in ook werd een bouwsel ontdekt in een schelpen, die op een graf varen gestrooid. In Venlo nestelde een paar in een hondenhok en meermalen kan men lezen dat de bagagedrager van een rijwiel wordt gebruikt als 'fundament'.

Mijnheer *Turdus merula* helpt zijn echtgenote wel met het kiezen van een geschikte nestplaats, maar voor de rest bemoeit hij er zich niet mee. Hij heeft het te druk met jodelen. Madame bouwt het nest in twee tot vijf dagen: een stevig produkt van dunne takjes, worteldraden, mos, torblad enz., dat wordt verstevigd door een laagje modder, soms vermengd met mest, dat in dikke sterk

kan variëren. Soms is er zelfs nauwelijks sprake van enige aarde, maar is deze er wel dan wordt die laag weer gevoerd met sprietten en plantevezels. Er is een ornitholoog die een nest vond, dat aan de buitenkant was bekleed met ganzenveren!

Doorgaans worden vier of vijf eieren gelegd, niet zelden zes en bij hoge uitzondering nog één of twee meer. De schaalkleur is blauwachtig groen in allerlei tinten, soms gelig-grijs of grijsblauw; hierover staan een massa rood- en geelbruine vlekjes, nu eens egaal verspreid, dan weer het dichtst bij elkaar aan het dikke eind; nu eens als een kap, dan weer als een krans, met hier en daar een paar zwarte haaltjes en puntjes. Ook komen wel ongevlekte exemplaren voor, evenals witte en roodbruin gevlekte, maar dat zijn hoge uitzonderingen. Het broeden komt voor een groot deel voor rekening van het vrouwtje en duurt ongeveer twee weken. Af en toe lost haar ega haar een tijdje af en later helpt hij bij het voederen van de jongen, maar zij zorgt voor de reiniging: na het voederen vangt zij het zakje uitwerpselen op en slikt het in. Na ongeveer twee weken verlaat het kroost het nest, hoewel het dan nog niet goed kan vliegen, maar alleen fladderen. Niet zelden zijn ze dan ook letterlijk en figuurlijk 'voor de poes'. Ze worden dan ook nog geruime tijd door de oude vogels van eterij — vooral regenwormen — voorzien.

Tenslotte nog een leuk voorvalletje: een merelpaartje was van zijn jongen beroofd door een ekster. Prompt namen zij een nest met jon-

ge goudvinken over en brachten deze groot. Af en toe kwam pa goudvink wel even een kijkje nemen, maar hij maakte in het geheel geen aanstalten de de jongen warm houdende merel te verjagen; deze nam op haar beurt niet de geringste notitie van de goudvink.

Steenuil

Het aardige steenuiltje, dat nauwelijks groter is dan een merel, nestelt graag in holle bomen, nissen, nestkasten, achter uilleborden van schuren, in rotsspleten en zelfs in konijnholen. Van een echt nest is geen sprake: de drie tot zeven — in 'muizejaren' soms nog meer — eieren worden met tussenpozen van meer dan een dag gelegd en komen óf op de kale ondergrond, óf op een paar braakballen te liggen. Zij zijn vlekkeloos, glanzend wit en worden door het vrouwtje ongeveer vier weken bebroed.

Bij de geboorte zijn de kindertjes in een spierwit pyjamaatje gestoken. De eerste tien dagen zijn ze volslagen blind en bedelen voortdurend 'jammerend' om eterij. Ze groeien echter al spoedig als kool en na een week of vier vliegen ze uit en is het leger muizenverdelgers weer uitgebreid. Het is jammer dat deze nuttige uiltjes zo schaars zijn, maar het ziet er naar uit dat de aantallen weer wat toenemen.

problematiek bij de opfok van australische prachtvinken

Dat prachtvinken probleemvogels kunnen zijn, heeft U al kunnen lezen in de uitstekend geschreven verhalen van C.A. den Hartog in het april- en meinummer van Onze Vogels. Aan de hand van een paar voorbeelden wil ik een aantal adviezen wat betreft de voeding, door hem gegeven, onderstrepen.

Daarnaast kunnen er ondanks de goede en gerantsoeneerde voeding toch flinke problemen optreden waarvan de oorzaak gezocht moet worden in het gebruik van Japanse meeuwen als pleegouders.

Een probleem dat we regelmatig tegenkomen in dode jonge prachtvinken, die voor onderzoek worden aangeboden, is een darmontsteking met in de darm onverteerd zetmeel en zeer veel gisten. Deze gisten (*Candida albicans*) behoren tot de schimmels.

De klacht van de kweker is dan, dat de vogels tussen de 2 en 14 dagen doodgaan met een goed gevulde krop. Vaak blijkt er zich in de krop ook nogal wat gas gevormd te hebben. De jonge vogels hebben zonder uitzondering diarree en al gauw wordt de diagnose 'zweetziekte' gesteld, een ziekte veroorzaakt door bacteriën. Deze ziekte is niet zonder meer uit te sluiten, maar de toegepaste antibiotica blijken weinig tot geen effect te hebben.

Ook oudere jongen en zelfs de volwassen vogels kunnen diarree vertonen en dik zitten. Uit de ontlasting kunnen veel gisten gekweekt worden.

Een gecombineerde behandeling met een antibioticum en een antischimmelpreparaat geven vaak een tijdelijke verbetering, maar als de behandeling gestaakt wordt, blijkt het euvel weer op te treden. Een ander voorval dat zich heeft voorgedaan, was het volgende:

Een kweker met twee koppels witborstgouldamadines kreeg bij beide koppels een prachtig stel jongen.

Toen de jongen van het ene koppel ongeveer twee maanden oud waren, gingen ze één voor één dik zitten en een dag later lagen ze dood.

Bij onderzoek bleken de jonge vogels geweldige bloedarmoede te hebben en bleek tevens, dat ze een longontsteking of een bloederige darmontsteking hadden.

De jonge vogels van het andere koppel groeiden voorspoedig en zonder problemen op.

Een duidelijke oorzaak van dit verschil lag niet voor de hand; bloedluizen waren niet te vinden. De voeding, huisvesting en verzorging van beide koppels was precies hetzelfde. Bij verder doorvragen bleek echter dat er wel degelijk een zeer groot verschil was. De eigenaar verstreekte aan beide koppels zowel gemengd

tropenzaad als weekvoer. Daarnaast nog grit, eischalen, etc. De ouders van de jongen die dood gegaan waren, raakten het weekvoer, dat van een uitstekende kwaliteit was, niet aan en hun jongen werden grootgebracht met uitsluitend zaad. Bij het andere koppel werd wel een groot gedeelte van het weekvoer aan de jongen gevoerd. Beide voorbeelden zijn een duidelijke demonstratie van een fout, die zeer vele, zo niet de meeste vogelkwekers maken.

Veel mensen sparen kosten noch moeite om de samenstelling van het voer zo goed mogelijk te maken en als er problemen optreden, wordt de oorzaak altijd gezocht in een of andere ziekte. De oorzaak van ziekte-problemen moet echter voor

het grootste deel (misschien wel voor 70 %) in een foutieve voeding gezocht worden. De samenstelling van het voer is niet verkeerd, maar we geven een overvloed van dit goede zaad, vaak in grote bakken of een voersilo. U geeft daarmee de vogels de kans om datgene te nemen wat ze het lekkerste vinden. Dit is echter niet de bedoeling van een samengesteld zaadmengsel. Een goed zaadmengsel is zodanig samengesteld dat bij een volledige opname de benodigde voedingsstoffen in een zo goed mogelijke verhouding in de vogels terecht komen. Men bereikt dit door gerantsoeneerd te voeren. Heus, **4 gram** zaad per volwassen vogel is meer dan voldoende!

Als U daarnaast een weekvoer verstrekt met de nodige eiwitten van dierlijke oorsprong (met name rijk aan de aminozuren lysine en methionine) en bovendien met hieraan toegevoegd de noodzakelijke vitaminen (nooit meer dan 20.000 IE vit. A en 2.000 IE vit. D₃ per kg. weekvoer) en sporenelementen, dan kunt U er zeker van zijn dat ze ook hiervan voldoende opnemen.

Treden er dan nog problemen op dan pas mag U aan andere ziekte-oorzaken gaan denken.

Heeft U problemen met sterfte of diarree door gisten, dan moet U eerst Uw voermethode en of voer goed bekijken. Ter ondersteuning kunt U dan tevens een kuur met een gecombineerd antibioticum en anti-schimmel preparaat toepassen gedurende 14 dagen.

Belangrijk in dit verband is ook nog te bedenken dat melkpoeder, honing, druivensuiker, Roosvicée, e.d. door het drinkwater de kans op het optreden van gistvorming bevorderen. Voldoet de samenstelling van het voer (zaadmengsel en weekvoer) aan hoge eisen en wordt het gerantsoeneerd gegeven, dan is het verstreken van deze producten overbodig en niet zonder risico. Schoon, helder en fris drinkwater via drinksystemen die niet verontreinigd kunnen worden, voldoet het beste.

Met deze manier van voeren is de kans het grootst, dat U veel gezonde jonge vogels op stok krijgt.

Hoewel ik, evenals Den Hartog, geen voorstander ben van het uitbreiden

en grootbrengen van prachtvinken door Japanse meeuwen, heb ik daar, behalve de door hem genoemde redenen, nog een speciale reden voor. Ongeveer een jaar geleden werden we voor het eerst geconfronteerd met problemen bij een kweker die gouldamadines (*Chloebia gouldiae*), geschilderde astrildes (*Emblema picta*) en roodkoppapegaaiamadines (*Erythrura psittacea*) uitbroedde onder Japanse meeuwen (*Uroloncha domestica*). Dezelfde problemen zijn sindsdien nog bij 8 andere kwekers gevonden. Het betrof hier **een nieuwe ziekte**, waarvan de verwekker door ons gevonden is. Voordien kon de oorzaak van deze ziekte nooit vastgesteld worden.

De jonge vogels vertoonden darmstoornissen. Tussen de leeftijd van tien dagen tot zes weken trad sterfte op. Ongeveer een week na het uitkomen werd de ontlasting die normaal donker van kleur en vrij stevig is, abnormaal beige-groen en te breiëg. Enige dagen later deden zich de eerste sterfgevallen voor.

Jonge vogels die langer in leven

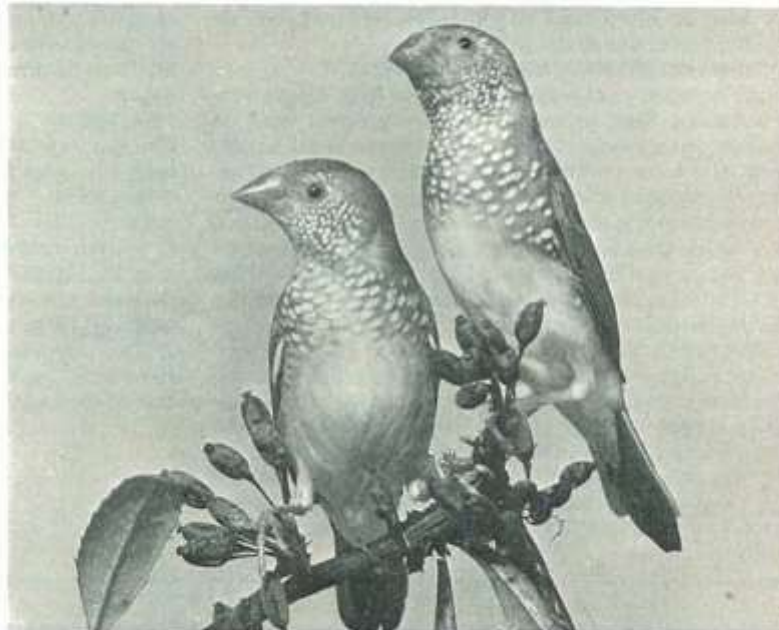
problematiek
bij de opfok
van
australische
prachtvinken

bleven, kregen een gerimpelde huid, gelige pootjes, terwijl de darmen als gelige opgezwollen lussen door de buikwand heen te zien waren. De meeste vogels vertoonden een met ontlasting besmeurde achterhand en hadden soms een dichtgeplakte anus. In een aantal gevallen waren er onverteerde zaden in de stinkende ontlasting te vinden. Die jonge vogels, welke ondanks de besmetting, met drie weken uitvlogen, waren mat, bleven achter in de groei, hadden een stoppelig slecht aangesloten veerkleed en bleven veelal op de bodem van de kooi zitten. Zelfstandig geworden jongen waren suf, zaten te bol in de veren, weggedoken in een hoekje, gingen verder achteruit, kregen gele poten en slijmvliezen en stierven. Herstel trad zelden op.

De volwassen vogels, de Japanse meeuwen, waren niet in topconditie te krijgen; sterfte trad echter niet op.

In de ontlasting van nog levende zieke vogels en de pleegouders werden grote aantallen éencellige parasieten gevonden. Deze parasieten, flagellaten (dat zijn zich met zweepharen voortbewegende éencellige protozoën) bleken tot het geslacht *Cochlosoma* te behoren. Het is een zeer kleine parasiet (0.007 mm. lang en 0.005 mm. breed) met een zuignap en kan alleen gevonden worden in zeer verse ontlasting (maximaal 1 uur oud) met behulp van een microscoop.

De parasiet blijkt veel voor te komen bij Japanse meeuwen. De jonge prachtvinken worden door de pleegouders besmet, worden ziek en sterven. Bij volwassen prachtvinken is deze parasiet nog niet gevonden. Gelukkig bestaat er een goed middel, dat verstrekt in de juiste dosering door het drinkwater snel de problemen de wereld uit helpt. Dit medicijn (dimetridazol) kan bij een te hoge dosering (2-3x de juiste dose-

ring) al vergiftigingsverschijnselen geven. Deze verschijnselen zijn: zenuwachtig fladderen, een rukkende beweging met de kop, of stil ineengedoken zitten op de bodem van de kooi. Is men er meteen bij, dan herstellen de vogels zich binnen een dag, nadat het gemedicineerde drinkwater door vers water vervangen wordt.

Vandaar dus mijn extra reden om met Japanse meeuwen geen Gouldamadines te gaan kweken.

Tot slot wil ik er nog op wijzen, dat dit natuurlijk niet de enige problemen zijn die zich tijdens de opfok van prachtvinken kunnen voordoen, maar de afgelopen jaren bleken deze beide oorzaken; het verstrekken van te veel zaad en het voorkomen van de parasiet, *Cochlosoma* sp., de voornaamste redenen voor een teleurstellende opfok. Ik hoop, dat hier-

door Uw resultaten het komende seizoen beter zullen zijn, niet alleen voor U, maar ook voor Uw vogels.

**Tekst: Drs. G. M. Dorrestein
dierenarts: Afd. Ziektekunde
Bijzondere Dieren Faculteit der
Dierengeneeskunde Utrecht
Foto's C. Scholtz/Cruiff**

Litteratuur

- 1) Hartog, C. A. den. Gouldgedachten (1). Onze Vogels 39, 150-153.
- 2) Hartog C. A. den. Gouldgedachten (2). Onze Vogels 39, 212-215, 1978.
- 3) Poelma, F. G., P. Zwart, G. M. Dorrestein en C. M. Iordens. Cochlosomose, een probleem bij de opfok van prachtvinken in volières. Tijdschrift voor Diergeneeskunde 103, 589-593, 1978.

korte berichten

LEDENWERFACTIE

De ledenwerfactie, welke van 1 april tot 30 september is gehouden, is wederom een goed succes geworden. Vele afdelingen zijn bijzonder actief geweest om hun ledental uit te breiden. Ruim 220 afdelingen kwamen voor de premie, voor elke 5 nieuwe leden 1 beker, in aanmerking en in totaal zijn er 320 bekers verzonden. Per 1 oktober j.l. was de totaalstand 44.386 leden. We naderen de 45.000. Wie is de gelukkige???

COM-WERELDTENTONSTELLING BREDA

In dit nummer vindt u alles wat u over deze unieke tentoonstelling dient te weten. De belangstelling voor dit geweldige evenement is enorm, vooral ook in het buitenland. Met name in Amerika wordt voor deze tentoonstelling fantastisch reclame gemaakt. Er zijn onder de aldaar aangesloten vogelliefhebbers folders verspreid waarin o.a. wordt gesproken over het land van de windmolens etc. etc., u kent dat wel. Het gevolg is overigens wel dat er nu al meer dan 450 Amerikaanse vogelliefhebbers voor de chartervlucht hebben geboekt. Dat belooft wat ...

UNIVERSELE TT-KOOI

In het vorige nummer heeft u kunnen lezen dat gedurende de overgangperiode de oude TT-kooien niet geweigerd mogen worden. Wel kan men voorschrijven dat deze wit i.p.v. blauwgroen moeten zijn. Hierop dient van de volgende aanvulling kennis te worden genomen. Indien een afdeling voldoende nieuwe TT-kooien ter beschikking heeft, mag de afdeling de oude kooien weigeren.

NBvV BOEKENSERVICE

NIEUW! Thans is in onze boekenservice verkrijgbaar het boek **ZAKFLORA WEG EN WEI**. Het is een erg goed werk over onkruiden. De vogelliefhebber kan van dit boek uitstekend gebruik maken wanneer hij er op uit gaat om onkruiden voor zijn vogels te verzamelen. Alles is duidelijk aangegeven en in één oogopslag ziet u wat voor plantje u vast heeft, of dat plantje al of niet giftig is etc., etc. Warm aanbevolen voor een prijs van slechts / 27,50. Zie onze boekenlijst. **Bestel nu voor de komende feestdagen.**

TT-AGENDA

Afd. Bruinisse 24 en 25 nov. in Ver.gebouw; Afd. Amersfoort 1 in „Ons Nest“, Koppelweg 62 te Amersfoort.

OVERLEDEN

J. Tabor, Gilze; A. v. d. Worp, Wezep; L. Paquay, Eijsden F. Vlijmen, Zoetermeer; G. Scholtes, Poeldijk; A. Andeweg, Oud Beijerland; E. Eelting, Winterswijk; J. Roozen Dinteloord; K. Hambrg, Slagharen; H. Laman-Trip, Zwannenburg; H. v. Lierop, Geldrop; P. de Klerck, Reuwijk J. Jak, Akersloot; J. Koning, Volendam; J. Lemaire Heerlen; Th. v. Aarle, Liempde.

Dat zij rusten in vrede.

KOUDIJS MIX

VOOR VOGELZACHTVOEDERS

BEVAT VITAMINES, SPORENELEMENTEN EN AMINOZUREN

Vogelliefhebbers, die gewend zijn zelf hun oplok-, kracht- of eiwiter samen te stellen zitten vaak met het probleem om vitamines en sporenelementen in goede verhoudingen in het rantsoen op te nemen. Daarnaast ontbreken in de gebruikte grondstoffen vaak de **noodzakelijke aminozuren**, die van vitaal belang zijn tijdens de kweek- en ruiperiode.

Het uitsluitend verstrekken van zaden, ook al zijn ze goed gemengd, kan niet tot optimale resultaten leiden. Om deze reden wordt er zachtvoeder bij verstrekt, aangevuld met de ontbrekende of niet voldoende aanwezige bouwstoffen, om zodoende in de totale behoeften van de vogels te kunnen voorzien.

Door in het eigen mengsel -KOUDIJS MIX- te gebruiken, voorkomt men de dikwijls gemaakte fout, dat bepaalde voedingsstoffen in te hoge of te lage concentraties worden verstrekt. -KOUDIJS MIX- voorziet in een behoefte, die in de praktijk reeds lang bestaat.

-KOUDIJS MIX- voorziet **volledig** in de behoeften van kooivogels, wanneer dit door de vogelliefhebber-zelfmenger in het zachtvoeder wordt verwerkt.

De dosering is eenvoudig:

- 900 gram grondstoffen welke normaal gebruikt worden voor de betreffende vogelsoort, met daaraan toegevoegd
- 100 gram -KOUDIJS MIX-

Op deze wijze heeft de vogelliefhebber-zelfmenger 1 kg zachtvoeder bereid, welke in de juiste verhouding voorzien is van de benodigde vitamines en sporenelementen. Alle verdere toevoegingen van deze stoffen zijn hierdoor **niet** meer nodig.

-KOUDIJS MIX- wordt ook aanbevolen voor vruchten- en insekteneters, die een brei van vruchten eten. De dosering van -KOUDIJS MIX- is hier 25 gram per kg gemengd voedsel. Op deze wijze ontvangen de vogels van deze voedselgroep op verantwoorde wijze de nodige voedingsstoffen welke in de gebruikte grondstoffen onevenwichtig aanwezig kunnen zijn.

1 afgestreeken schroefdop bevat 50 gram

Inhoud 500 g

KOUDIJS - Afd. Vitamines - Woudenberg - Tel. 03498 - 1719

en bij veel winkels en handelaren

misstanden in onze liefhebberij

H. Seegers

ange tijd heb ik gearzeld om het volgende neer te schrijven, omdat ik vermoed, dat ik hier en daar tegen rare schenen schop of voor een sentimentele „vogeltjesgek” zal worden arijsleten.

u hindert mij het laatste minder an het eerste, men mag uiteraard anken wat men wil, maar een ander appen, ook al is het dan figuurlijk, de ik niet graag.

erwille van de vogels, die uiteindelijk de grondslag (moeten) vormen an onze hobby, meen ik echt niet nger te kunnen zwijgen, ook al arwacht ik op korte termijn geen ezenlijke verbeteringen ... maar je unt nooit weten!

fat is namelijk het geval; ik bezoek ogal eens een vogelbeurs of -markt r dan gaat het mij toch werkelijk an het hart om te zien onder welke lendige omstandigheden het meindeel van de aangevoerde diertjes oet leven.

de eerste plaats die van vele be-epshandelaren, maar toch ook wel n aantal van andere op winstbejag sluste lieden, waaronder zelfs volkwekers.

Is je ziet hoe vele in smerige kist-s verkerende vogels ruig en los in e veren zitten en/of in maart zelfs og) in de rul zijn, hoe ze vies en akkerig met half of geheel toege-eeppen oogjes over elkaar heen-rompelen, dan is dat toch een ensonwaardige vertoning.

at lijkt mij vrijwel zeker, dat veel in deze diertjes vanaf het moment, it ze individueel of massaal zijn ogekocht, het kistje tot het tijdstip in verkoop of dood niet meer ver-ten en van de ene markt naar de idere worden gesleept.

rscheidene zullen moeilijk ver-opbaar zijn, omdat ze in de verste rte niet aan kleur- en/of andere

standaardeisen voldoen en vervol-gens vanwege hun slechte conditie zelfs niet meer in een huiskamer-kooitje terecht kunnen. Dus ... na kortere of langere tijd van ellende omkomen c.q. te worden afgemaakt is hun bestemming, omdat de be-geerde prijs niet werd gehaald en ze door menselijk toedoen hun gezond-heid en levenslust hebben verloren. Begrijpt u mij goed, ik heb niets te-gen handel in dieren, zelf moet ik mijn overtollige vogels ook kwijt, anders was na de jarenlange kweek het dak allang van mijn voliére ge-vlogen of waren de vogels door de wanden naar buiten gebarsten.

Het gaat mij echter om de manier, waarop de te verkopen vogels wor-den behandeld en verzorgd; dit is in veel gevallen beneden een aan-vaardbaar peil gedaald.

Ook het verblijf van uren in een verstikkende atmosfeer van sigaret-tenrook en stank van patat en braad-worst is niet bevorderlijk voor con-ditie en gezondheid van de vogels (van de mensen trouwens evenmin!). Waarom moet in dergelijke gelegen-heden zo ontzettend worden gerookt en waarom dan liefst ook nog de sigaret of sigaar in de mond gehou-den wanneer men een vogel in kooi of kist bekijkt, zodat het arme dier van elke kijker (meestal géén koper) zijn portie rook en nicotine mee-krijgt?

Als fervente vogelliefhebber durf ik te beweren, dat veel van deze men-sen en heus niet alleen de beroeps-handelaren eigenlijk geen liefde voor hun of andermans dieren hebben, anders zouden zij er omzichtiger mee omgaan.

Wanneer men eens begon om — net als op tentoonstellingen — zieke of in slechte conditie verkerende vogels niet op de markt of beurs toe te la-

ten. Vervolgens erop ging toezien, dat de dieren niet in smerige en/of te kleine kisten of kooien worden aangevoerd. Op veemarkten houdt de Dierenbescherming toezicht, wij kunnen dat toch zeker zelf wel re-gelen of niet soms?

Voorts instelling van een rookverbod en geen gelegenheid geven tot bak-ken en braden in de verkoopruijnte. Naar mijn mening zijn er in deze tijd in elke plaats volop eet- en drinkge-legenheden voor hen die schijnbaar voortdurend dorst en honger lijden en kan er wel enige zelfbeheersing worden beoefend ten aanzien van het roken. Anders gaat men maar een poosje buiten staan in de frisse lucht; zelf ben ik vijftien jaar gele-den uit vrije wil met roken gestopt en ik meen, dat het mij en mijn vo-gels in de eerste plaats lichamenlijk en voorts mijn hobby financieel ten goede is gekomen.

Terwille van onze vogels zou ik or-ganisatoren van vogelmarkten en -beurzen vorenvermelde suggesties in overweging willen geven en de (beroeps)handelaren erop willen wij-zen, dat het gevaar bestaat, dat men op den duur de vogels alleen gaat zien als „geldswaardige” **objecten** en niet meer als **levende** wezens! Ze hebben toch tenminste recht op een leven, dat uitgaat boven het kwijnend bestaan in de door u ge-bezigde verpakingsmiddelen. Ze hebben er recht op, dat ze af en toe de vleugels eens kunnen uitslaan in frisse lucht en een bad kunnen ne-men. Het komt hun conditie, uiter-lijk en levenslust (en daarmee ook uw beurs) ten goede.

Namens de nu en in de toekomst te verhandelen vogels alvast bedankt voor de voorgenomen maatregelen, die u toch ten uitvoer zult brengen nietwaar?